

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Pedagogiky a psychologie

Studijní program: Bakalářský (titul Bc.)

Studijní obor (kombinace): Pedagogicko-psychologická způsobilost

**Výzkum postojů studentů ke studované střední
škole textilního směru**

**Research on student's attitude towards studied
textile high school**

Bakalářská práce: 10–FP–KPP–10

Autor: Bc. Jarmila Hollá

podpis:

Adresa:

Petrov 150

696 65, Petrov

Vedoucí práce: Horák Josef, Doc. PaedDr. CSc.

Konzultant:

Počet

Stran	Grafů	Obrázků	Tabulek	Pramenů	Příloh
68	73	3	0	11	2

V Liberci dne: 20. 6. 2010

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 20. 6. 2010

Bc. Jarmila Hollá

Poděkování

Dovoluji si touto cestou poděkovat vedoucímu této bakalářské práce panu Horákovi Josefovi, Doc. PaedDr. CSc. za cenné rady a připomínky.

Anotace

Generační rozdíly se stále více prohlubují. Je to dáno také prudkým rozvojem moderních technologií, které si rychleji osvojují děti a mládež, a prostřednictvím nich také více komunikují. Starší generace lidí, včetně části učitelů, má s moderní technikou a jejím využíváním větší problémy. Názory, postoje a chování mladých lidí se proto pro ně stávají méně srozumitelné a méně pochopitelné. I mně samotné, i když věkový rozdíl od středoškolských studentů není velký, se v rámci mé pedagogické praxe potvrdilo, že i mladí dospělí nemusí teenagerům vždy rozumět. A to byl hlavní důvod k napsání předkládané bakalářské práce.

Výzkum byl prováděn mezi studenty prvních a čtvrtých ročníků. Metodou pro zjištění postojů byl dotazník, řízený rozhovor a brainstorming. Pomocí dotazníků jsem byla schopna oslovit velké množství studentů. Výsledky jsou podány grafickou i písemnou formou. Sloupcové grafy jsou velmi přehledné pro porovnání rozdílů mezi jednotlivými ročníky studentů.

Klíčová slova

Hodnoty, hodnotové orientace, postoje, chování, jednání

Annotation

Research on student attitudes to study high school textile direction Generational differences are increasingly widening. This is also a rapid development of modern technologies that can quickly embrace children and youth, and through them also communicate more. The older generation of people, including the teachers, with the modern technology and the use of larger problems. Opinions, attitudes and behavior among young people is therefore becoming less clear and less understandable. And me alone, although the difference in age from high school students is not large, in the context of my teaching experience has confirmed that young adults and teenagers do not always understand. And that was the main reason for writing the thesis presented.

The research was conducted among students of first and fourth years. Method of assessing attitudes was a questionnaire-driven interview and brainstorming. Using questionnaires, I was able to reach a large number of students. Results are submitted in writing and graphics. Bar graphs are very easy to compare the differences between different classes of students.

Keywords

Values, value orientations, attitudes, behavior, conduct

Annotation

Generationsunterschiede werden immer mehr vertieft. Es kommt durch die heftige Entwicklung von modernen Technologien, die sich schneller die Kinder und Jugendliche aneignen und dadurch auch mehr kommunizieren. Die ältere Generation der Leute, teilweise auch die Lehrer, hat mit der modernen Technik und deren Benutzung grössere Probleme. Die Meinungen, Haltungen und das Benehmen der jungen Leute werden dadurch weniger verständlich und begreiflich. Auch mir selbst, auch wenn das Altersunterschied von den Studenten und mir nicht so gross ist, hat es im Rahmen meiner pädagogischen Praxis bestätigt, dass auch jüngere Menschen müssen den Teenagers nicht immer verstehen. Und das ist der Hauptgrund zum Schreiben der präsentierten Bakkalaureatsarbeit.

Die Forschung wurde zwischen den Studenten von den ersten und vierten Klassen geführt. Die Methoden zur Feststellung der Haltungen waren ein Fragebogen, ein Gespräch und Brainstorming. Durch die Fragebogen konnte ich grössere Anzahl von Studenten ansprechen. Die Ergebnisse präsentiere ich grafisch und auch schriftlich. Die Säulendiagramme sind sehr übersichtlich zum Vergleich der Unterschiede zwischen den einzelnen Klassen.

Die Schlüsselwörter.

Werte, Werteorientationen, Haltungen, Benehmen, Verhaltung

Obsah

1. Předmluva.....	1
2. Úvod.....	2

Teoretická část

3. Postoje, hodnoty, hodnotová orientace, hodnotová orientace ve skupině, názor.....	3
3.1 Postoje.....	3
3.2 Hodnoty.....	4
3.3 Hodnotová orientace.....	4
3.4 Vliv skupiny na hodnotovou orientaci.....	5
3.5 Názory.....	6

Empirická část

4. Výzkum úvod.....	8
4.1 Účastníci výzkumu.....	8
4.2 Stanovení výzkumného problému, cíle.....	8
4.3 Dotazník.....	9
5. Výzkum – hodnocení	
5.1 Ročník první.....	10
5.2 Ročník čtvrtý.....	30
5.3 Srovnání.....	50
6. Závěr.....	63
Použitá literatura.....	65
Seznam obrázků.....	65
Příloha 1	66

1. Předmluva

Při vybírání svého tématu na bakalářskou práci jsem si pokládala otázky „ Co vlastně víme o tom, co si myslí naši studenti?“, „Co chtějí, kam směřují, mají jasno v tom, co chtějí ve svém životě dělat?“. „Jsou obeznámeni se situací na trhu práce?“, „Splnila škola očekávání svých žáků?“, „Rozumí učitelé svým žákům?“.

Tato práce se pokouší na tyto otázky odpovědět a i na některé další. Pokouší se pochopit myšlenky a názory dnešních studentů, dnešních mladých lidí.

Výsledky tohoto výzkumu po vyhodnocení budou poskytnuty jednotlivým školám, které jim poslouží k dalšímu plánování výchovně vzdělávací práce.

2. Úvod

Výzkum byl prováděn u studentů dvou středních škol zaměřených na textilní obor. Sledujeme zde vývoj názorů a postojů studentů od prvního do čtvrtého ročníku, ve kterém vyjadřovali své názory nejen na vybavení školy, ale také na systém výuky. Zjištění postojů studentů ke škole, ke studovanému oboru, k výukovým metodám a k vybavení škol je potřebné pro vedení školy i pro samotné učitele. Z vlastní praxe jsem si ověřila, že se studenti změnili. Samotný fenomén školy se změnil. Názory dnešních studentů na studium a jeho využití. Jejich názory jsou naprosto odlišné od názorů, které jsme jako studenty mívali my.

V teoretické části se zabývám utvářením postojů a možností jejich ovlivňování při formování hodnotové orientace žáků.

Za stěžejní část bakalářské práce považuji empirickou část, výzkum a jeho vyhodnocení. Pro lepší znázornění zjištěných výsledků jsem použila sloupcové grafy. Výsledky mohou posloužit školám při jejich autoedukaci.

Teoretická část

3. Postoje, hodnoty, hodnotová orientace, hodnotová orientace ve skupině, názor

Škola se svými vzdělávacími cíli klade na dítě od samotného počátku školní docházky zcela nové požadavky. Vyžaduje plnění nejen požadavků výkonových, ale také osvojování si nových způsobů chování, vyplývajících z role žáka. Školní prostředí je pro dítě na rozdíl od rodiny neosobní a vyžaduje plnění zcela přesně zadaných úkolů.

Neformální hodnoty a normy jsou většinou implicitní povahy. Mohou vznikat přímo ve školní třídě jako výraz svébytnosti skupiny, která usiluje o plnění předkládaných požadavků. Neformální normy ve školní třídě se však utvářejí také pod vlivem mimoškolního života a jsou přejímány od starších kamarádů, jiných společenských, sociálních skupin a vrstev, sdělovacích prostředků apod. tímto způsobem se stávají normami módní trendy v odívání, hudbě aj., ale především způsoby chování. Škola zprostředkovává působení makroprostředí na jedince, je však výjimečná tím, že zdůrazňuje socializační působení zaměřené na přípravu pro budoucnost, pro pozdější uplatnění jedince v životě celé společnosti.

Identifikace vyjadřuje ztotožnění s osobou, k níž má jedinec vysoce pozitivní vztah a chce se jí přiblížit. Je to záměrné úsilí jedince o převzetí způsobení chování a jednání modelu. Při identifikaci hraje důležitou úlohu autoregulace a sebevýchova. (Výrost, Slaměník, 1998) Vzory mohou být pozitivní i negativní. Pozitivní vzory jsou pro sociální vývoj jedince prospěšné. V opačném případě mohou být u jedince pozorovány negativní společenské formy chování. Vzor ovlivňuje postoje a hodnotovou orientaci jedince.

3.1 Postoje

Postoj je relativně stálý systém hodnocení, cítění a sklonů jednat ustáleným způsobem vzhledem k určitým podnětům (předmětům, osobám, situacím, jevům).

Postoje dělíme obvykle podle toho, zda v nich převládá racionální, nebo iracionální, zdůvodnění: - přesvědčení je postoj, ve kterém převládá kognitivní, vědomostní složka, která se vždy utváří vědomě;

- předsudky jsou takové postoje, ve kterých převládá iracionální (rozumovými argumenty nepodložená) složka.

Postoje nejsou vrozené, začínají se utvářet kolem 3-4 let vlivem životních zkušeností především v rodině, pak škole či skupině vrstevníků. Vznikají jako důsledek mnohých opakovaných dojmů, cítění, reakcí. Utvářejí se stejně jako charakter v procesu socializace jedince, především metodou nápodoby a identifikace. Významnou úlohu má napodobování postojů těch lidí, kterých se jedinec váží (rodičů, učitelů, spolužáků).

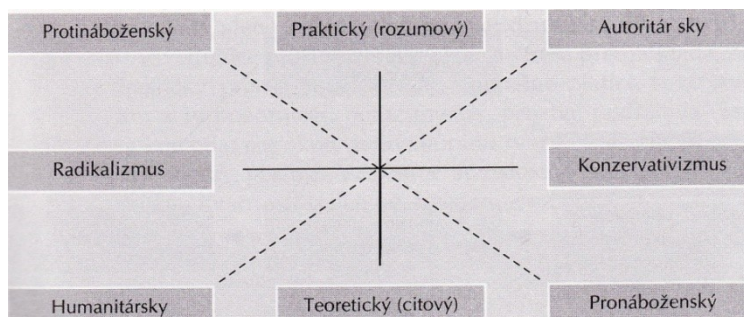
Změny mohou být: - sourodé: z kladného na ještě kladnější

- nesourodé: z kladného přes neutrální na záporný a naopak

Změna postojů závisí především na hloubce již zformovaného postoje a na intenzitě působení ke změně postoje. Nejsnáze podléhají změně neutrální, resp. Nevyhraněné postoje. Změnu postoje může ovlivnit překvapující nová informace nebo silný zážitek, který nějak souvisí s podstatou postoje. Úspěšnost změny postoje silně ovlivňují vlastnosti jedince, zejména jeho vůle (zásadovost, tvrdohlavost), schopnost naslouchat, rozvinutá empatie či akceptace druhého apod... Podstatná je motivace samotného jedince ke změně určitého postoje (např. ke změně životního stylu). (Holeček, Miňhová, Prunner, Plzeň 2007)

Postoj je názor nebo připravenost k činu ve vztahu s určitým problémem nebo volbou. Postoj je určený dvěma základními charakteristikami – vztah k objektu, který je vždy sociální povahy a psychologickým prožíváním jeho významu. (Výrost, Slaměník, 1997) Vědomosti, dovednosti a postoje získáváme v průběhu života a to vzděláváním a sociálními vlivy jako např. sociální kontakty, zvyšování skupinové soudržnosti. [7] Přiměřeným způsobem zjišťování je vyjádření na kontinuu bipolární hodnotící dimenze. Takto chápaný postoj úzce souvisí s přesvědčeními: každé přesvědčení přisuzuje objektu určitou vlastnost a postoj osoby je funkcí těchto vlastností. Tedy platí, že když si osoba vytvoří přesvědčení o objektu, automaticky a simultánně získává postoj k tomuto objektu.

(Výrost, Slaměník, 1997)

Obr. 1: Základní faktory postojové hierarchie podle H. J. Eysencka

Převzato: [4]

Pro výzkum postojů v sociální psychologii je charakteristické, že ve většině koncepcí se zkušebním kamenem jejich platnosti nakonec stala otázka formování a změny postoje.

3.2 Hodnoty

Hodnoty jako metaforu zavedl do filosofie německý myslitel Rudolf Hermann Lotze v polovině 19. století, aby naopak vyjádřil to, čím se naše hodnocení řídí nebo orientuje. Na rozdíl od starších pojmů dobra a zla nebo ctnosti a neřesti, které mají absolutní povahu (buď – anebo, ano nebo ne), počítá pojem hodnot s tím, že i naše hodnocení bývají odstupňovaná (více - méně, lepší – horší) a často vycházejí z porovnávání. [8]

Hodnoty jsou chápány jako odraz významu skutečnosti pro člověka, pro jeho potřeby, zájmy. Vyjadřují tedy vztah člověka ke společnosti, k přírodě a k sobě. Hodnoty jsou základem struktury mravního vědomí člověka, jež zahrnuje objektivní společenské normy chování, včetně vztahu cíle a prostředku, motivaci a hodnotovou orientaci člověka i schopnost analýzy konkrétní situace a sebehodnocení, svědomí. (Kalhous, Obst, 2002)

3.3 Hodnotová orientace

Hodnotová orientace je často chápána z obdobných pozic jako problematika hodnot. Jestliže chceme pochopit logiku koncepcí hodnotové orientace, musíme mít na

paměti, že vznikají převážně integrací filozofického a pedagogického přístupu a integrací sociálněpsychologických výzkumů, sociálních orientací a sociologické analýzy sociálních hodnot jako objektů orientací. Hodnotová orientace zaujímá důležité místo v osobnostní struktuře jednotlivce. Stává se pro člověka výchozí orientační bází, která ovlivňuje celý život jedince, komponentou promítající se do oblasti vědomé regulace chování. Hodnoty, které tvoří strukturu hodnotové orientace, představují pro jedince určitou osu vědomí zajišťující stabilitu osobnosti, posloupnost určitého druhu chování a činnosti, vyjádřenou v zaměřenosti potřeb a zájmů. V tomto smyslu vystupují hodnotové orientace jako důležitý faktor podmiňující motivační činnosti. Stává se vnitřním regulátorem chování člověka.

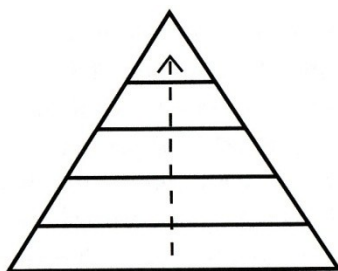
Význam regulační funkce hodnotové orientace se uplatňuje zvláště tehdy, pokud se jedinec pohybuje v nových složitých situacích, kterým potřebujeme porozumět. V situacích, které jsou determinovány systémem kulturních, historických a morálních principů v dané společnosti. Hodnotová orientace je pak systém vnitřních vztahů, odrážejících, úroveň identity názorů, hodnocení, zaměřenosti osobnosti i postavení členů skupiny ve vztahu k myšlenkám, činnostem, které jsou nejdůležitější pro skupinu jako celek. Přes zjištění hodnot a hodnotové orientace se standardně zkoumají postoje.

3.4 Vliv skupiny na hodnotovou orientaci

Intenzita vlivu skupinových hodnotových orientací na hodnotové orientace individua je ve značné míře závislá nejen na charakteru vztahu jedince a skupiny, ale i na konsonanci hodnotové orientace jedince a hodnotové orientace skupiny. V případě hodnotové konsonance dochází k posílení vztahů mezi jedincem a skupinou a k lepší skupinové kohezi. V případě, že dochází k hodnotové disonanci, pak je skupinou na jedince vytvářen záměrný specifický nátlak, ale tento přímý vliv jedinec často ani nevnímá a v důsledku tohoto tlaku skupinové hodnoty „spontánně“ přijímá. Pokud existují disonance mezi jedincem a skupinou a jedinec si stále ponechává svoji disponující hodnotovou orientaci, pak se ze strany skupiny začnou objevovat tendence tohoto jedince ze skupiny eliminovat. Parigin o této skutečnosti přímo říká: „V případech, kdy hodnotové orientace osobnosti a hodnotové orientace skupiny, do které jedinec vstupuje, se neshodují, rozcházejí se svojí podstatou, pak skupina zpravidla nepřijímá zaměřenost osobnosti a postoj osobnosti, tyto jedince potlačuje a nezdědka i paralyzuje jejich iniciativu a snažení.

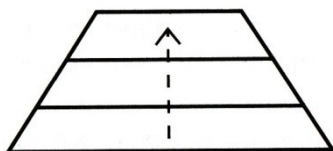
3.5 Názory

V návaznosti na názory S. Kratochvíla se nelze domnívat, že hodnotový systém jedince má vždy podobu pyramidy s jedinou hodnotou na vrcholu (viz obr. č. 2). Skutečnému uspořádání hodnot většiny lidí spíše odpovídá hierarchické uspořádání, kde vedle sebe stojí více přibližně rovnocenných hodnot tak, jak nám ukazuje obrázek č. 3.

Obr. 2: Pyramidové uspořádání hodnotového systému

Převzato: [10]

Obr. 3: Multirovinné uspořádání hodnotového systému

Převzato: [10]

Toto multirovinné hierarchické uspořádání, ve kterém se na určitém stupni objevuje škála přibližně rovnocenných hodnot, zabezpečuje jedinci větší stabilitu v případě, že některá z nejvýše postavených hodnot není realizována (dostatečnou měrou uspokojována). Nerealizovaná hodnota může být nahrazena jinou hodnotou stejné hodnotové roviny, což s sebou přináší nejen větší stabilitu jedince, větší odolnost v kritických situacích, ale zároveň i zajišťuje určitou kontinuitu v hodnotovém systému a zabraňuje ztrátě smyslu života.

Pyramidové uspořádání hodnotového systému s jedinou dominantní hodnotou na vrcholu sice může u dané osoby zabezpečovat větší aktuální úspěšnost a zaměření na jedinou činnost může přinášet větší cílovou koncentraci všech dostupných prostředků a sil. Při derealizaci nejvyšší hodnoty však může tento neúspěch znamenat pro jedince výrazné nebezpečí. Jedinec se při ztrátě nejvýznamnější osobní hodnoty stává velice zranitelným,

vytrácí se mu smysl života a dostává se do bezvýchodných a neřešitelných stavů. Pyramidové upřádní však může s sebou přinést řadu problémů i v případě „dosažení“ nejvyšší hodnoty. Pro mnoho lidí se aktuální či dlouhodobé podcenění některých důležitých životních hodnot (např. zdraví, rodina) může stát „osudným“ a dosažený úspěch jen úspěch jen úspěchem „iluzorním“.

Do spojení s výchovou se problematika hodnot dává stále častěji. Je to proto, že hodnotový systém, tvořený centrálními hodnotovými orientacemi, charakterizuje jak samotného člověka, tak i celou společnost. Každý člověk i každá společnost si po celý život a dobu svojí existence záměrně, ale i bezděčně vytváří, proměňuje, přestrukturovává určité hodnotové orientace. S hodnotami ve vztahu k výchově se setkáváme většinou v podobě výchovy k hodnotám. (Holeček, Miňhová, Prunner, Plzeň 2007)

Názor vyjadřuje specifické osobní hledisko jednotlivce, individuální stanovisko každého člověka, jedinečný postoj nějaké konkrétní osoby (formalizovaně pak i nějak organizované skupiny lidí) k určité skutečnosti. Vzhledem k tomu, že každý člověk, každý jednatel je unikátní individualitou, existuje faktická přirozená různost a různorodost rozličných názorů, jež je jen odrazem faktické různorodosti a pestrosti okolního světa jako takového. Názor tedy může být čistě individuální věc, může se ale jednat i o kolektivně sdílenou entitu, záleží vždy na konkrétní situaci a okolnostech. [11]

Empirická část

4. Výzkum – úvod

4.1 Účastníci výzkumu

Pro spolupráci na výzkumu byly osloveny tři střední školy se zaměřením na textilní obory. Bohužel pouze dvě školy byly ochotny poskytnout prostor pro spolupráci. Výzkumu se zúčastnila Vyšší odborná škola oděvního designu a managementu a Střední uměleckoprůmyslová škola textilní v Brně a Střední průmyslová škola textilní v Liberci. Dotazníky jsou zaměřeny na studenty prvních a čtvrtých ročníků. Celkově se výzkumu zúčastnilo 262 studentů.

Vzhledem k nedostatku času nemohl být průzkum prováděn na těch samých studentech. To by byl zajímavý úkol pro další zpracování práce. Vyhledání a opětné otestování studentů. Prozkoumání postojových rozporů těch samých studentů, kteří v této práci zastupují první ročníky.

4.2 Stanovní výzkumného problému, cíle

Generační rozdíly mezi učiteli a jejich žáky se prohlubují. I když já sama nejsem od dnešních studentů věkově příliš vzdálená sama některému jejich jednání a chování nerozumím. Je to především důsledek doby a prostředí, ve kterém jsme vyrůstali. Zatímco já a všichni starší učitelé jsme vyrůstali v době, kdy nebyli žádné mobilní telefony, počítače, internet a byli pouze dvě televizní stanice navíc ovládané státem. Přitom dnešní žáci mají přístup informacím z celého světa a to především zásluhou internetu. Proto jsem si začala klást následující otázky:

„Proč si vybírají tuto školu?“, „Chtějí vlastně studovat textil a následně pracovat v textilním průmyslu?“, „Mají zájem studovat?“, „Mají představu o trhu práce?“, „Vědí, jaké jsou v jejich oboru platové podmínky?“. Z těchto mnou položených otázek postupně vyplynul výzkumný problém. Veškeré mnou si pokládané otázky jsem si postupně konkretizovala a odvodila jsem si otázky do dotazníku.

Prvním cílem této práce je zjistit postoje žáků ke konkrétní studované škole. Především otázky zjišťující zda žáci skutečně chtějí studovat na textilních školách. Druhým cílem dotazníku bylo zjistit názor žáků na výuku na škole a její vybavení. Třetím cílem bylo zjistit zájem žáků o další studium na vyšších a vysokých školách. Čtvrtým cílem bylo zjistit postoje žáků k maturitní zkoušce a jejímu dopadu na jejich další život.

4.3 Dotazník

Dotazník je nejčastěji užívanou, metodou pedagogického výzkumu. Jedná se o způsob písemného kladení otázek. Za krátký čas jsme schopni získat velké množství informací. Základní podmínkou dobrého a účelného koncipování dotazníku je pregnantní formulace konkrétního cíle a úlohy dotazníku ve vztahu ke zvolenému problému. V rámci přípravy dotazníku je potřeba strukturovat základní problém (otázku) do několika podproblémů (okruhů). Teprve poté začneme jednotlivé okruhy naplňovat položkami. Je hrubou chybou, pokud hned od počátku začne výzkumník tvořit jednotlivé položky. Struktura dotazníku obvykle sestává ze tří částí: - Vstupní část obsahuje tzv. hlavičku (název adresa instituce, jméno autora dotazníku) a vysvětluje cíle dotazníku. Pokyny pro vypracování dotazníku.

- Druhá část obsahuje vlastní otázky. Na začátku bývají lehčí otázky. Složitější a osobnější otázky zařazujeme a konec dotazníku.
- Třetí část obsahuje závěr. Závěr obsahuje poděkování respondentovi za spolupráci.

Otázky jsou formulovány jasně stručně a jednoznačně. Je třeba se vyhnout dvojitým otázkám, klást pouze otázky, které jsou respondenti schopni zodpovědět, vyhýbat se záporným výrazům a vyvarovat se sugestivních otázek. (Bendl, 2005)

V dotazníku nebyla uvedena otázky pohlaví žáků. Pro dosažení cílů výzkumu nebylo potřeba rozlišovat, zda se jedná o dívky nebo chlapce. Na výsledky to nemá vliv. Mým cílem bylo výsledky výzkumu pojímat jako celek.

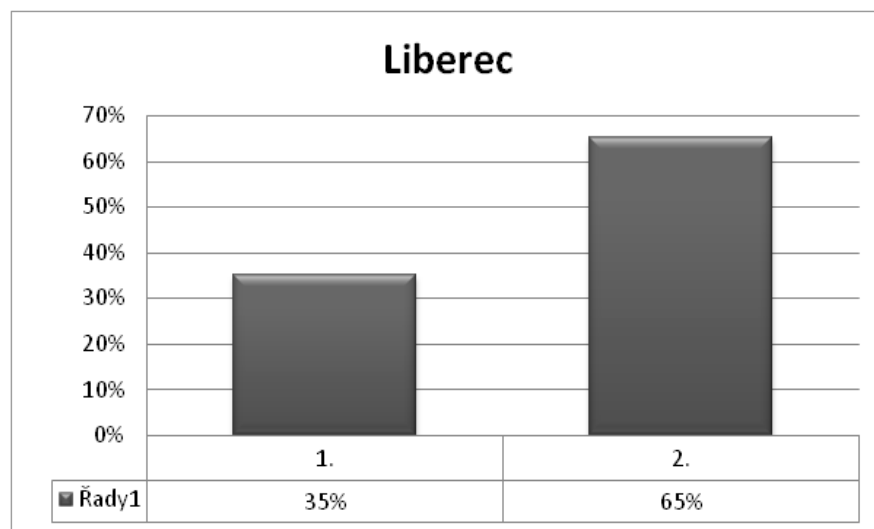
Výsledky výzkumu jsou prezentovány formou sloupcových grafů s procentuelním hodnocením. Pod každým grafem jsem uvedla vyhodnocení. Toto hodnocení není faktické, ale jsou to mé názory na výsledky šetření. [2]

5. Výzkum – hodnocení

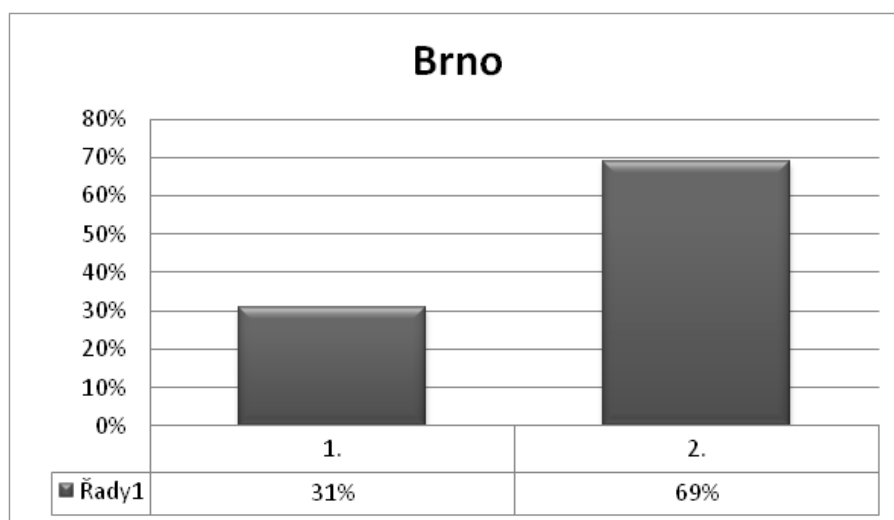
5.1 Ročník první

1. Vybírali jste si školu podle místa bydliště?

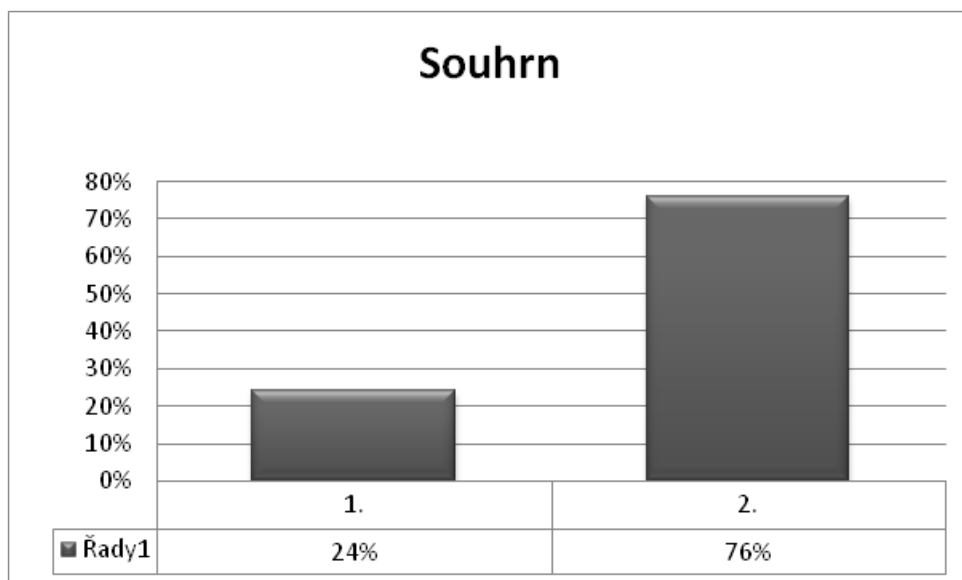
1. Ano
2. Ne

Graf: 1

Graf: 2

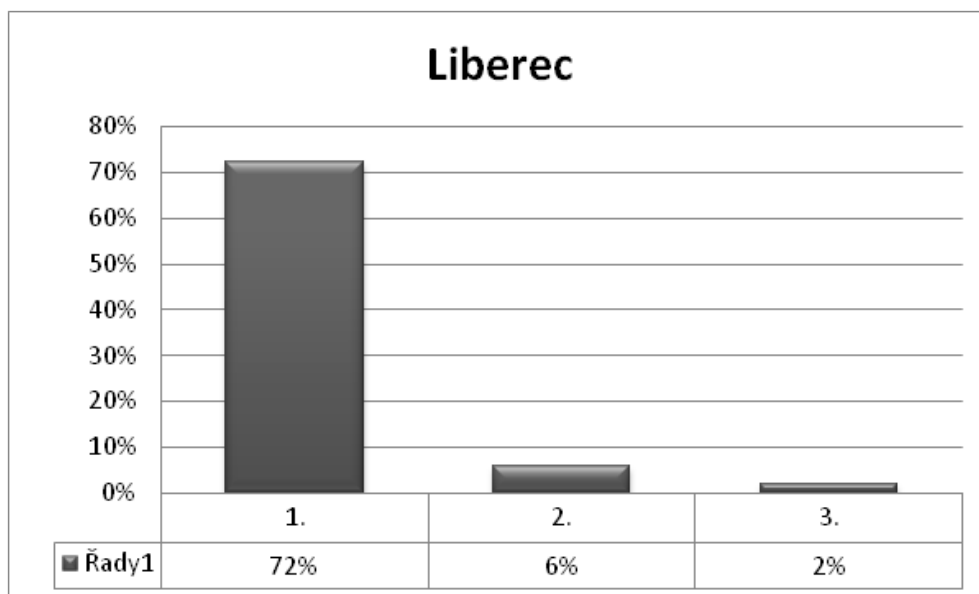
Graf: 3

Celá jedna čtvrtina studentů si svou školu nevybírá se zájmu o obor, ale pouze proto, že je budova školy v blízkosti jejich bydliště. Nebo neměli jinou možnost kam jít studovat. Je to dosti početná skupina studentů. Tyto studenty je zapotřebí především po nástupu na školu silně motivovat a vzbudit u nich zájem o obor. Pokud bychom takovéto studenty nemotivovali, ztratíme je nadobro. S takovýmito studenty jsou později velké problémy. S docházkou, s kázní i s prospěchem.

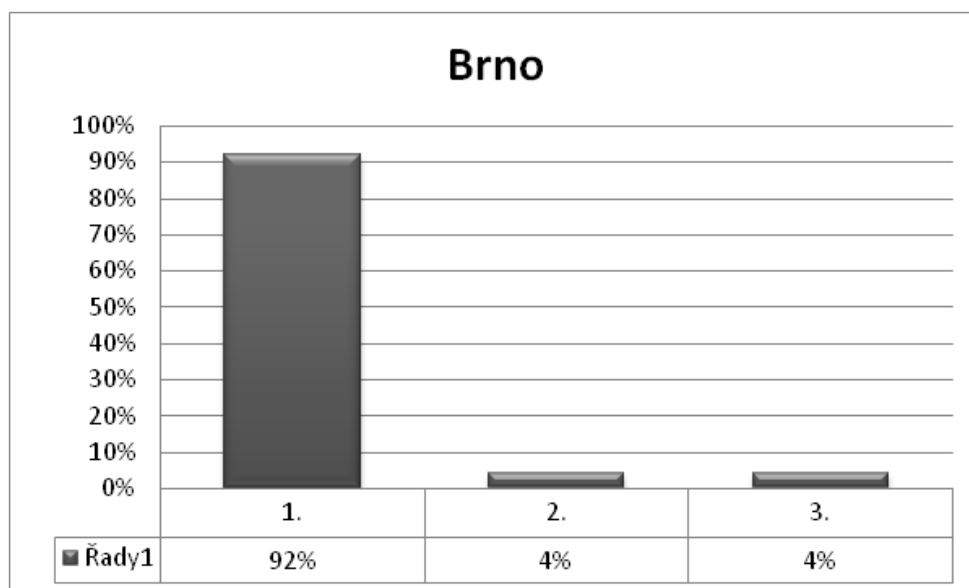
S motivací nesmíme ovšem zapomínat ani na studenty, kteří přicházejí na školu se zájmem. Tento zájem je zapotřebí udržet a dále rozvíjet. Pouze tak budou s absolventů i výborní zaměstnanci. Po kterých je dnes velká poptávka. Zaměstnavatelé si dnes stěžují, že nemohou sehnat spolehlivé, šikovné, zručné zaměstnance s vysokou znalostí řemesla.

2. Vybrali jste si svou školu ze zájmu o obor?

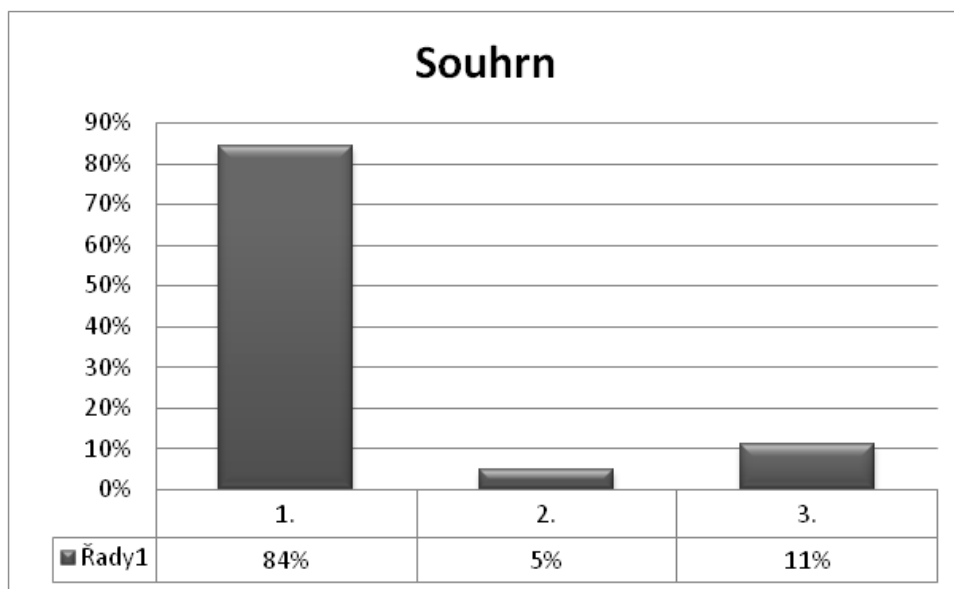
1. Ano
2. Ne, vybrali mi ji rodiče
3. Ne, neměl(a) jsem jinou možnost

Graf: 4

Graf: 5

Graf: 6

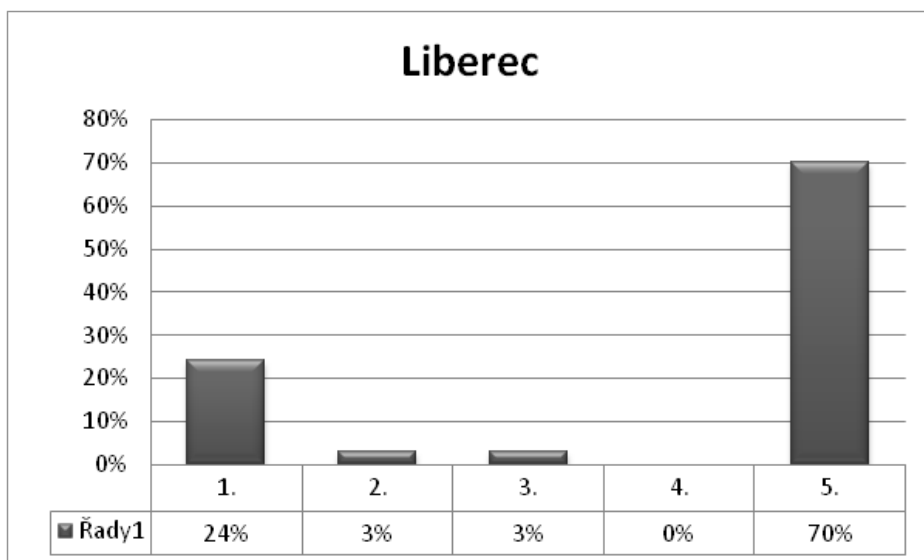
I když z předchozí otázky vyplynulo, že čtvrtina studentů se hlásila na školu kvůli její poloze. Z tohoto grafu vyplývá, že situace nakonec není tak kritická. Osmdesát pět procent studentů uvedlo, že mají být i malý zájem o obor. Oproti tomu jedenáct procent studentů uvedlo, že školu navštěvují pouze z nedostatku jiných příležitostí.

Pozitivní informací je, že téměř osmdesát pět procent studentů vchází do školy se zájmem o studium. Velkým úkolem školy je tento zájem udržet a dále jej rozvíjet.

3. Myslíte si, že je výuka na vaší střední škole na vysoké odborné úrovni?

1. Ano, teorie i praxe jsou dobré
2. Ne, teorie ani praxe nepovažuji za dobré
3. Teorie není dobrá, ale praxe ano
4. Teorie je dobrá, ale praxe ne
5. Zatím to nedokážu posoudit

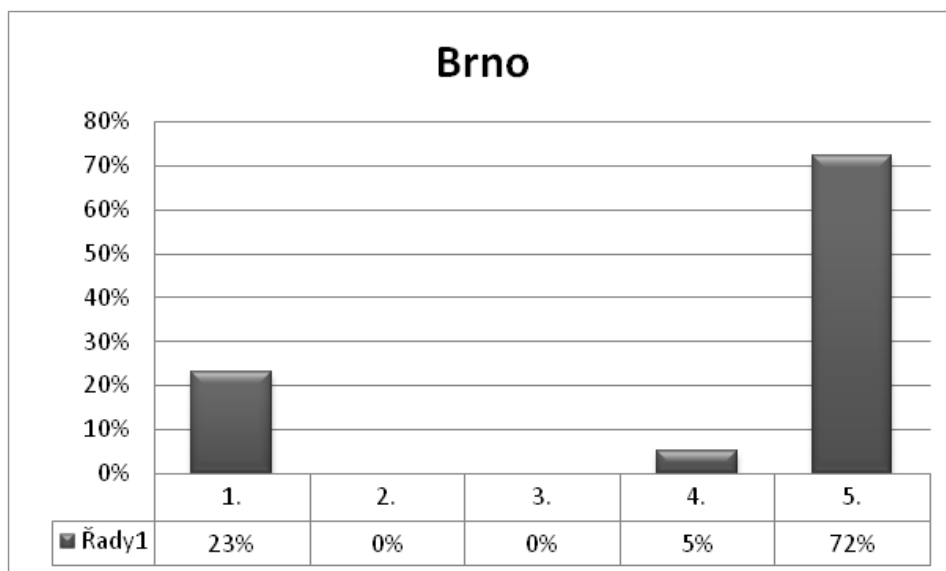
Ohlasy na předměty jsou do značné míry ovlivněny subjektivními pocity jednotlivých žáků. Závisí především na dojmu a přístupu vyučujících. Oblíbenost učitele i zajímavost předmětu hrají roli. U prvního ročníku jsem se setkala převážně s odpovědí „Zatím nedokážu posoudit.“. Je to pochopitelné zatím se seznamují s cizím prostředím, s novými učiteli a především s novými spolužáky. Nové prostředí i nové doposud nepoznané odborné předměty nedokážu zatím posoudit.

Graf: 7

- **Kladné hodnocení**
- Praxi si žáci oblíbili. Líbí se jim, že si mohou prakticky vyzkoušet to, co jim bylo sděleno teoreticky. Utvvrzují si tak své znalosti. Navíc je jim v zájmu výuky dovoleno šít nejen vzorky, ale také nové oblečení, podle jejich vlastního návrhu, pro jejich osobní potřebu. Při tomto stylu výuky si vyzkouší různé techniky šití. Práce na historických replikách oděvů je též oblíbená.
- Z vyučovaných předmětů jsou pro žáky zajímavé především dějiny odívání, chemické pokusy, literatura
- **Záporné hodnocení**
- Těžká teorie, vysoké nároky ze strany učitelů na dokonalou znalost látky
- Studenti nejsou zvyklí dělat si dlouhé zápisy do sešitů, a proto si také na to stěžují
- Z vyučovacích předmětů se studentům nelíbí strojírenství a odborné výklady

Studenti necítí nátlak. Jsou na škole sami za sebe. Je kladen důraz na schopnosti žáka a jeho zručnost. I když jsou jejich zkušenosti zatím malé a ve většině se přiklonily k odpovědi „Nemohu zatím posoudit“, byly jejich reakce ve většině pozitivní.

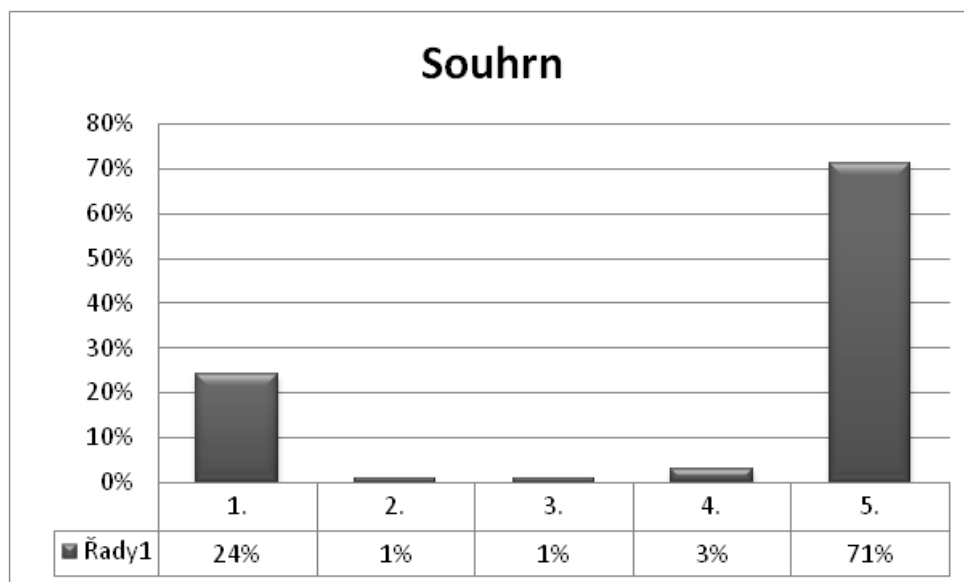
Graf: 8

- **Kladné hodnocení**

- Přístup učitelů ke studentům
- Praktické ukázky k teoretické výuce
- Dozví se podrobnosti o textiliích
- Studenty baví šití, kresba, malování
- Odborný výcvik pletařství, zlepšují si při něm zručnost

- **Záporné hodnocení**

- Málo hodin praxe
- Nedostatečné, zastaralé vybavení odborných učeben
- Odborné učivo, se kterým mají studenti problémy, bývá od učitelů často složitě vysvětlováno. Nesrozumitelnost učiva
- Studenti si nestíhají dopisovat zápisky

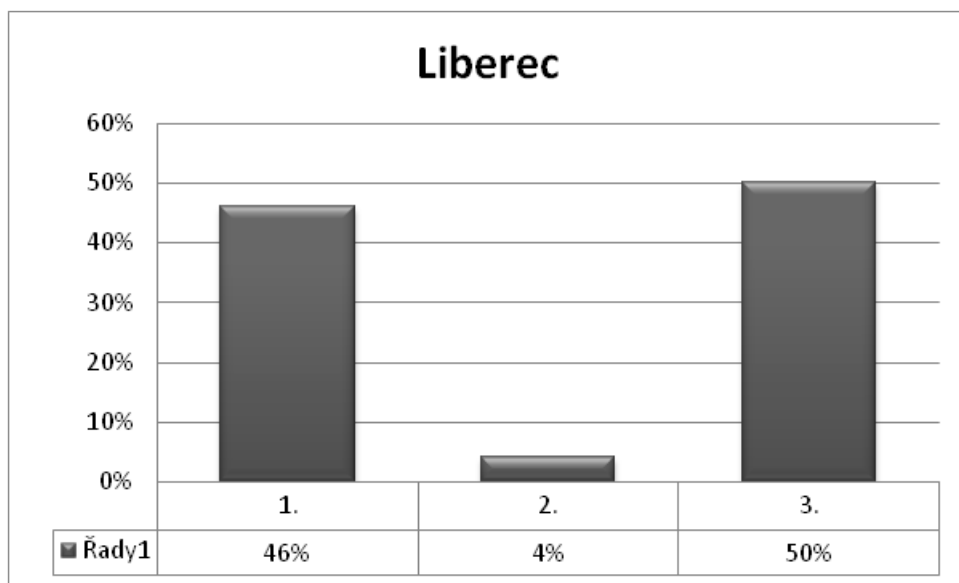
Graf: 9

Předměty jako chemie, fyzika a dějepis jsou u studentů značně neoblíbené a žáci je pokládají v mnoha případech za zbytečné. Několik studentů si při podání přihlášky na textilní školu neuvědomilo, že při šití u stroje trpí záda. Studenti, kteří mají zdravotní problémy, nechtějí nadále pracovat v oboru. Uvažují po škole o rekvalifikačním kurzu.

Studenti si postupně zvykají na nový přístup školy i na nové učivo. Zatím silně prožívají nový systém ve výuce a jejich názory nejsou zatím ustálené. Učitele, výuku, probírané učivo i praxi vidí výrazně kladně bez větší kritiky.

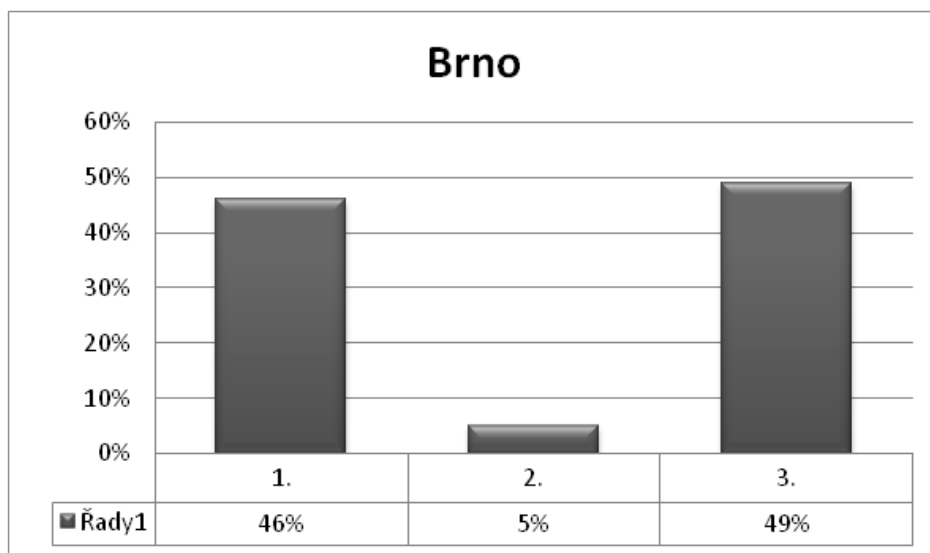
4. Považujete praktickou výuku na vaší škole za dostačující? (kvalita, počet hodin)

1. Ano. Proč?
2. Ne. Proč?
3. Zatím nevím

Graf: 10

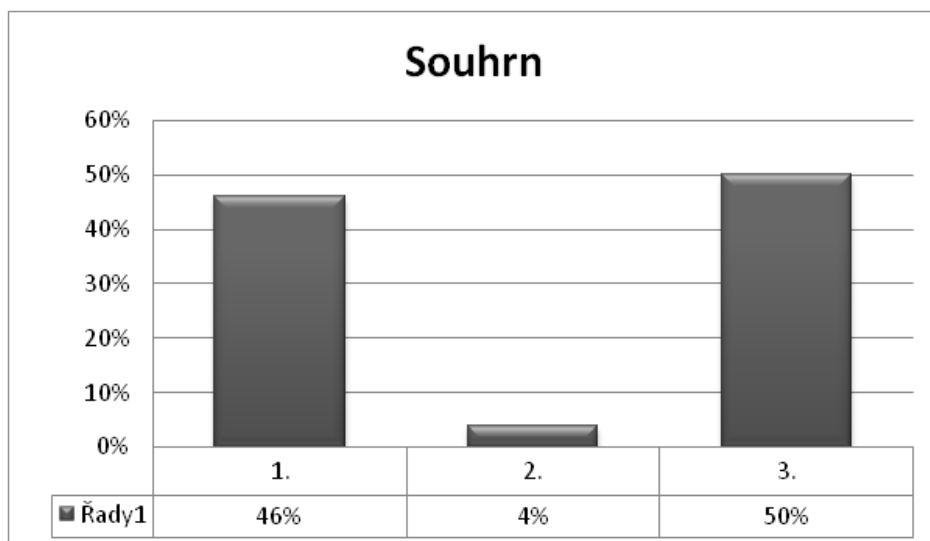
- **Kladné hodnocení**
- Studenti oceňují vysokou úroveň výuky a zároveň pokládají počet hodin za uspokojivý
- Dostávají jasně formulované informace, na základě kterých jsou schopni samostatně pracovat
- Kladně je hodnocen přístup učitelů praktických předmětů
- **Záporné hodnocení**
- Malé procento studentů by rádo mělo více hodin praktické výuky již od začátku studia

Graf: 11

- **Kladné hodnocení**
- Dostatek hodin
- Dobrý přístup učitelů
- Příprava na budoucnost
- Vysoká kvalita praktické výuky

- **Záporné hodnocení**
- Vysoký počet hodin
- Příliš dlouhé bloky

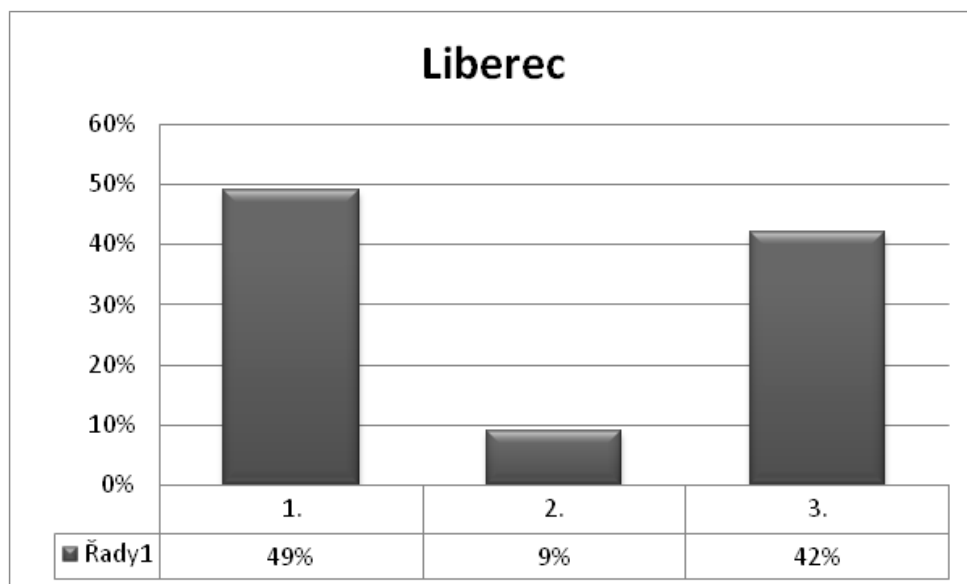

Graf: 12

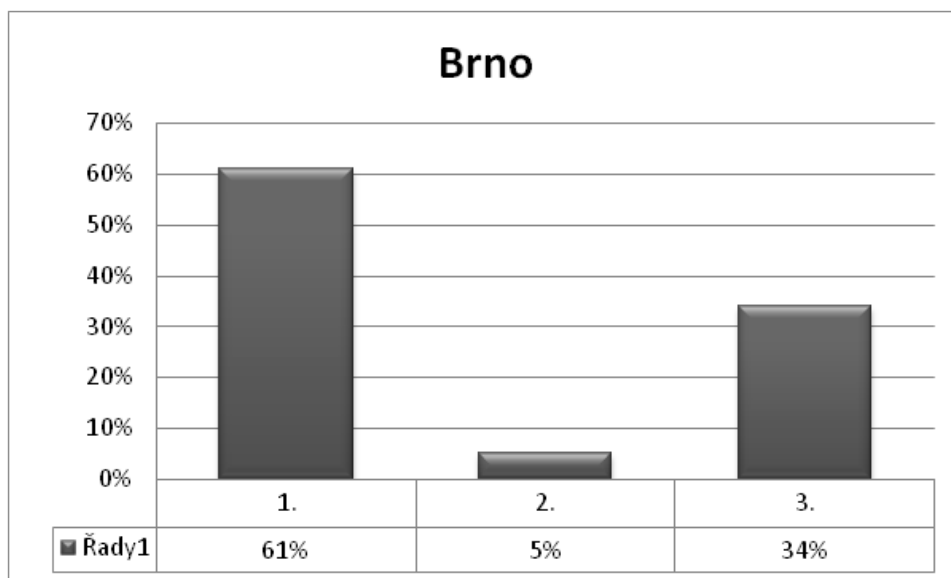
Studenti se dělí na dva tábory. Jedni jsou s praktickou výukou spokojeni a druhá skupina zatím neví. Většina nerozhodnutých studentů se pouze zatím nedokázalo zorientovat v novém prostředí střední školy. Na doposud neznáme předměty odborné výuky, si studenti nedokázali vytvořit názor.

5. Myslíte si, že ve svém profesním životě využijete znalosti, které získáte studiem svého oboru na střední škole?

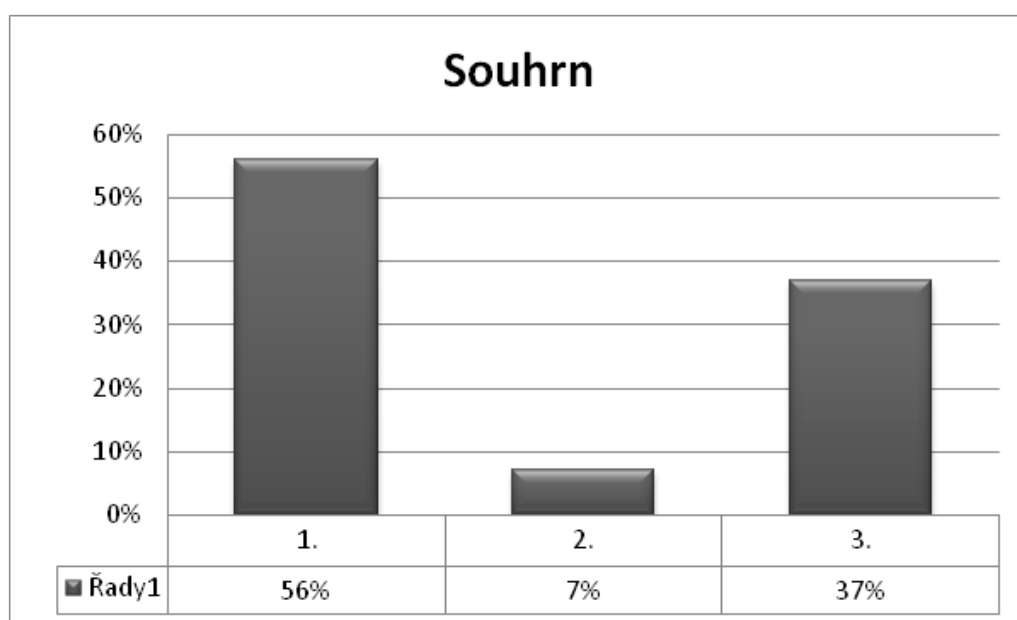
1. Ano, chtěl(a) bych pracovat v oboru
2. Ne, nemám zájem pracovat v oboru
3. Nejsem rozhodnut(a), pokud budu mít takovou pracovní příležitost

Graf: 13

Graf: 14

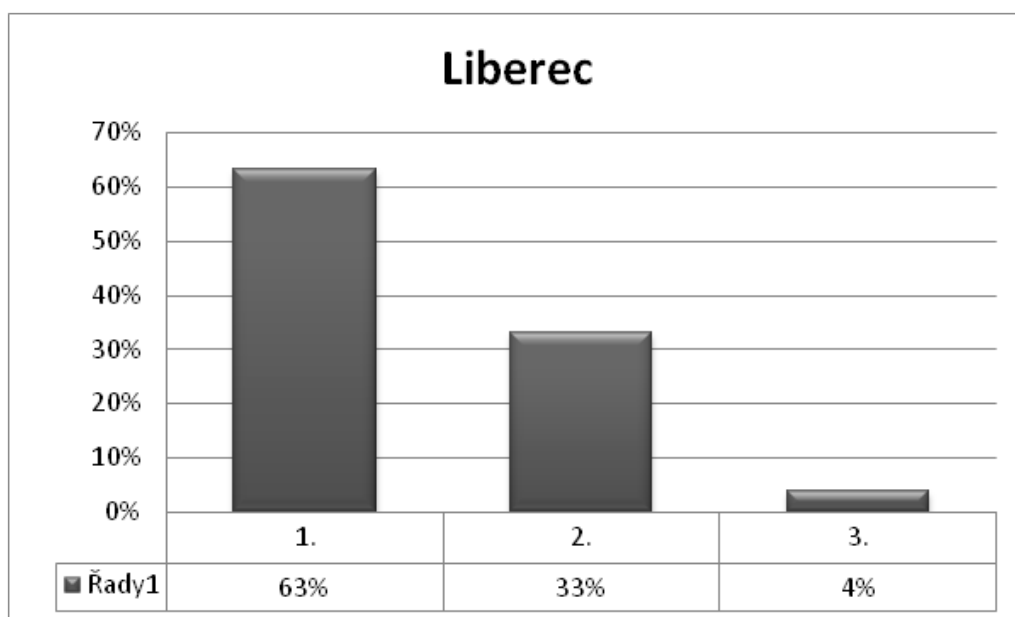

Graf: 15

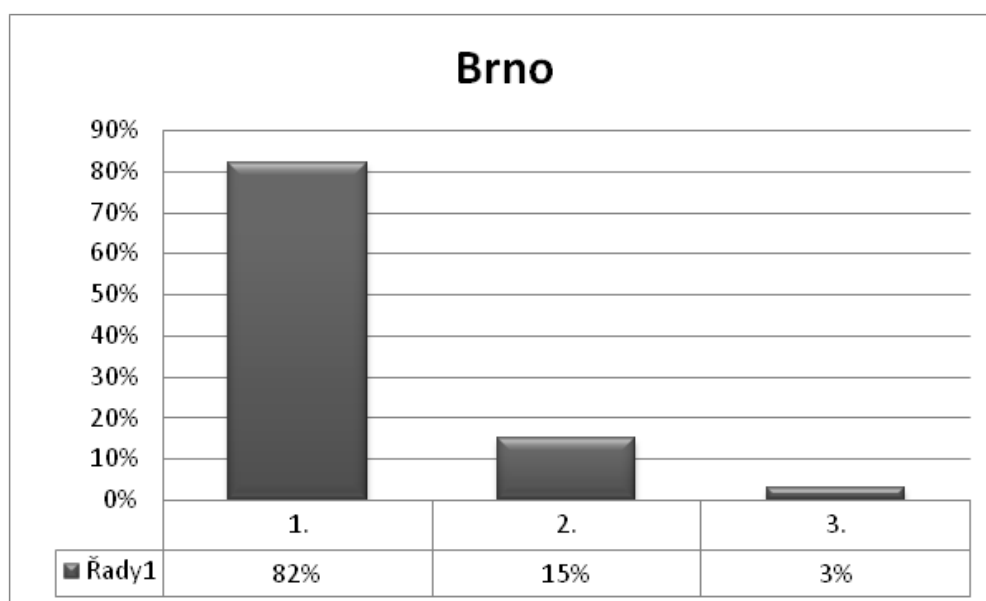
Nadpoloviční počet studentů má velký zájem po absolvování studia setrvat i v pracovním životě v oboru. Pokud budou pracovní příležitosti, chce v textilním průmyslu pracovat přibližně devadesát procent studentů. Jen asi deset procent studentů nechce po absolvování studia pracovat v oboru. Je to stejné procento studentů, kteří školu studují jen, protože neměli jinou možnost.

6. Plánujete po složení maturitní zkoušky pokračovat dále ve studiu na vysoké škole?

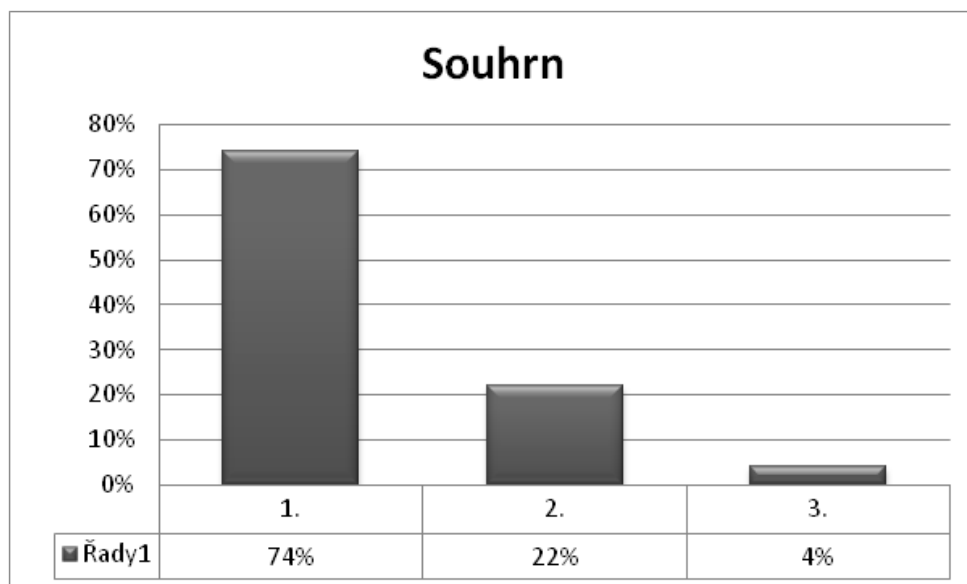
1. Ano
2. Ne

Graf: 16

Graf: 17

Graf: 18

Velmi vysoký počet studentů plánuje po složení maturitní zkoušky pokračovat na některém typu navazujícího studia. Studenti si uvědomují, že samotná maturita jim nepřináší na trhu práce žádnou výhodu. Zaměstnavatelé nabízejí stejné platové podmínky maturantům i vyučeným pracovníkům. Proto je každé další vzdělání, kurz, studium, certifikace výhodou při hledání zaměstnání a získání lepší práce. Další motivací pro studenty proč pokračovat ve studiu je výška platu. Podle mzdových tabulek jsou středoškoláci s maturitou výše než studenti s výučním listem. Mezi středoškolákem s maturitní zkouškou a studentem se státní zkouškou magisterskou je rozdíl až devíti platových tříd. Zaměstnavatelé se těmito tabulkami do značné míry řídí, především u zaměstnanců, kteří mají středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou.

7. Co očekáváte od maturitní zkoušky?

Všeobecně panuje na školách nejistota z budoucnosti. Studenti ani učitelé si nejsou jisti, podle jakých pravidel budou skládat maturitní zkoušku. Za touto situací stojí dlouho připravovaný projekt státních maturit. Nepřipravenost tohoto projektu a neustál odkládání účinnosti zákona, který zavádí státní maturitu. Studenti vesměs odmítají státní maturity.

Studenti očekávají, že studenty škola připraví. Většina studentů má z maturitní zkoušky strach, bojí se, cítí stres. Na druhou stranu očekávají klidný průběh.

Liberec:

- Znalost oboru na odborné úrovni
- První podmínka pro vstup do dalšího života
- Úspěšné splnění maturitní zkoušky je první podmínkou pro přijetí na vysokou školu
- Příprava na přijíací testy na vysokou školu
- Upevnění a zopakování si znalostí ze střední školy
- Předpoklad lepšího uplatnění na trhu práce, možnost výběru zaměstnání

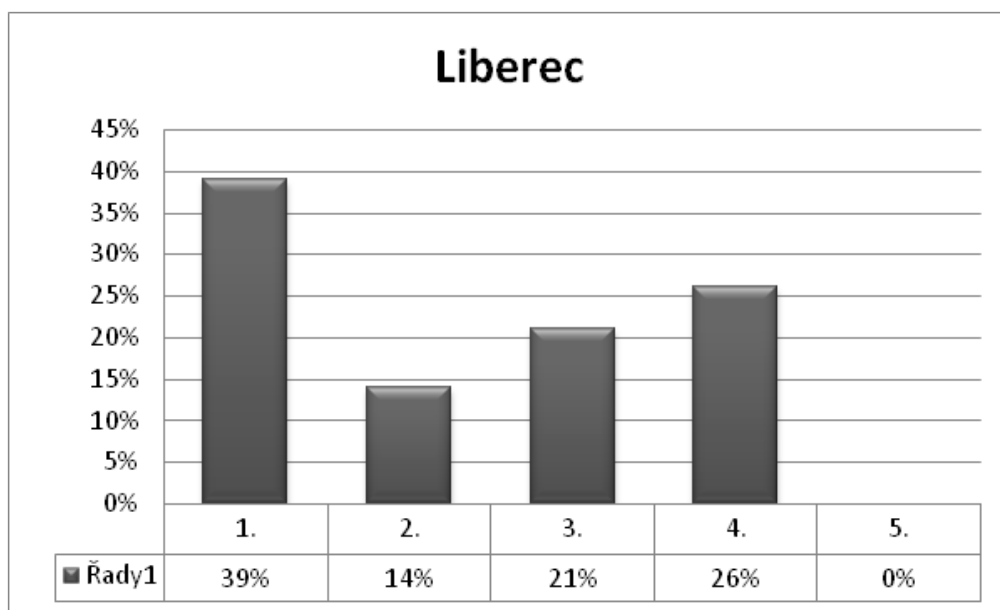
Brno:

- Znalost oboru na odborné úrovni
- Slušný vstup do pracovního života
- Potvrzení znalostí nabytých studiem
- Příprava na přijíací testy na vysokou školu
- Úspěšné splnění maturitní zkoušky je první podmínkou pro přijetí na vysokou školu

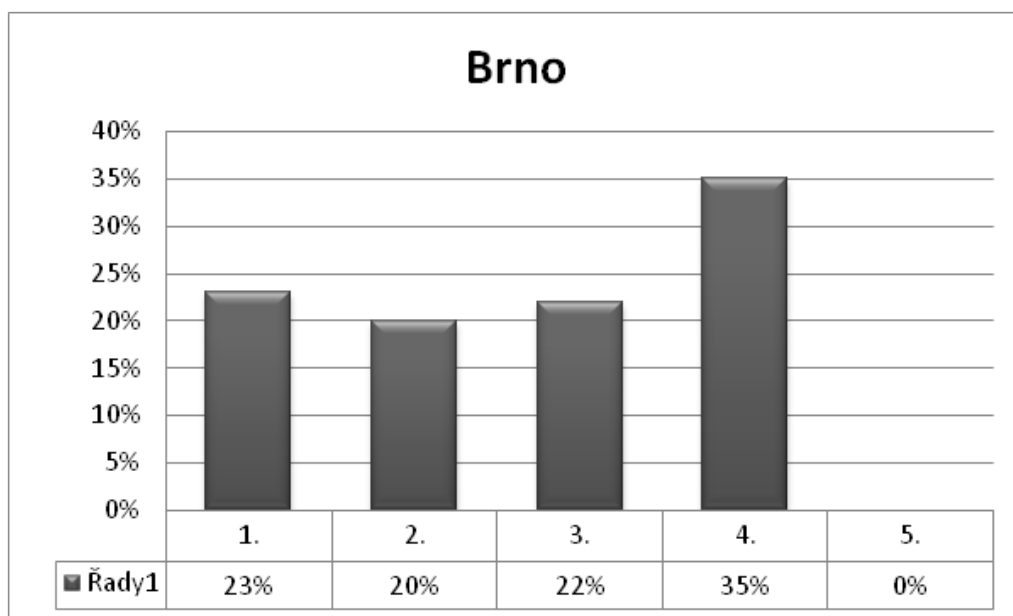
Studenti si uvědomují, že jim maturita sice pomůže k lepšímu uplatnění na trhu práce, ale zároveň si uvědomují nutnost dalšího pomaturitního vzdělání.

8. Co považujete za nejvyšší úroveň svého vzdělání?

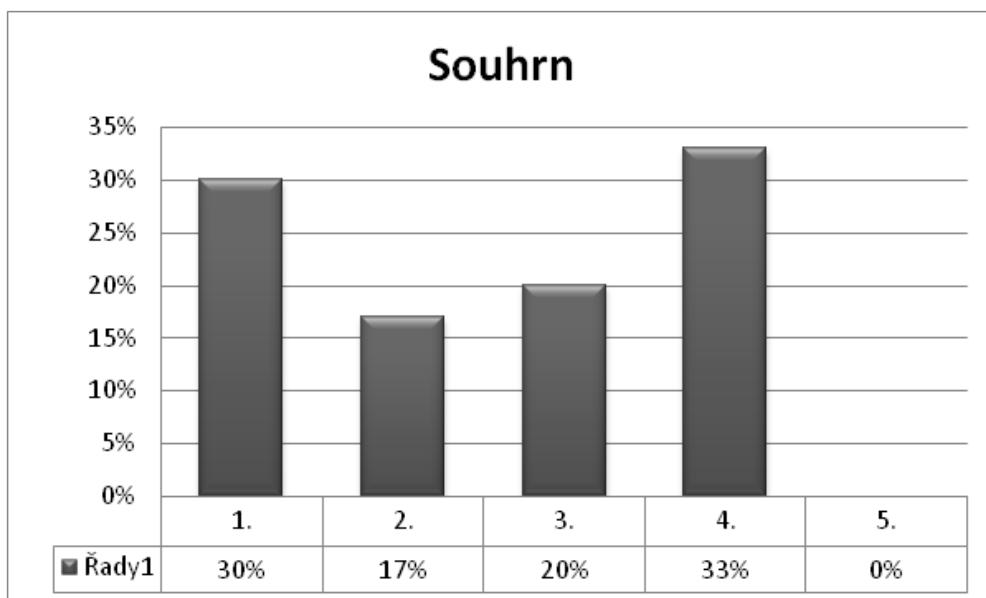
1. Maturita
2. Diplomovaný specialista
3. Bakalář
4. Inženýr, Magistr
5. Rekvalifikační kurz

Graf: 19

Graf: 20

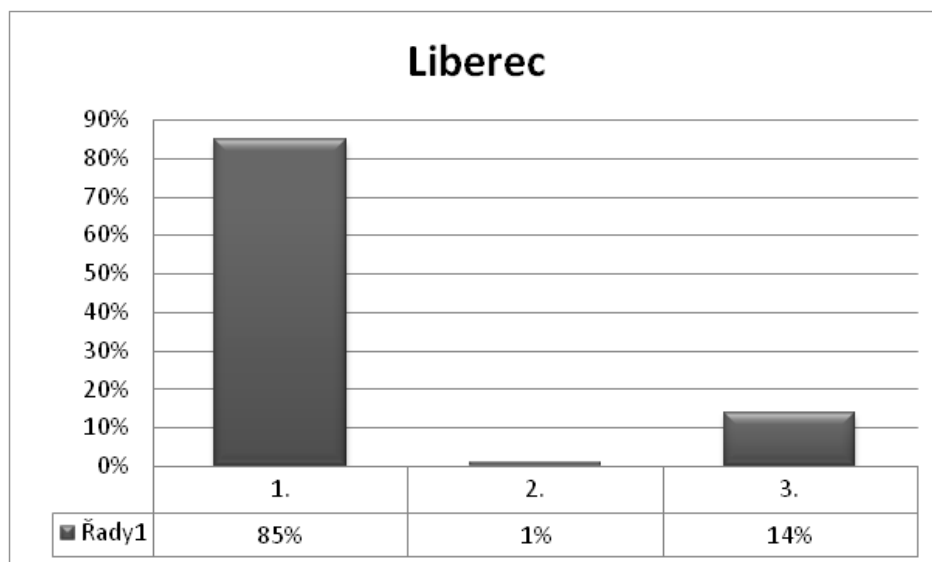
Graf: 21

Rozvrstvení studentů a jejich zájem o jednotlivé druhy studia je do značné míry souměrné. Velikosti jednotlivých skupin nevykazují žádné extrémní odchylky. Pouze o rekvalifikační kurzy není u studentů žádný zájem. Dnešní mladí lidé si díky osvětě uvědomují, že pro získání práce, která nebude dělnického charakteru a další kariérní postup je potřeba další pomaturitní vzdělání.

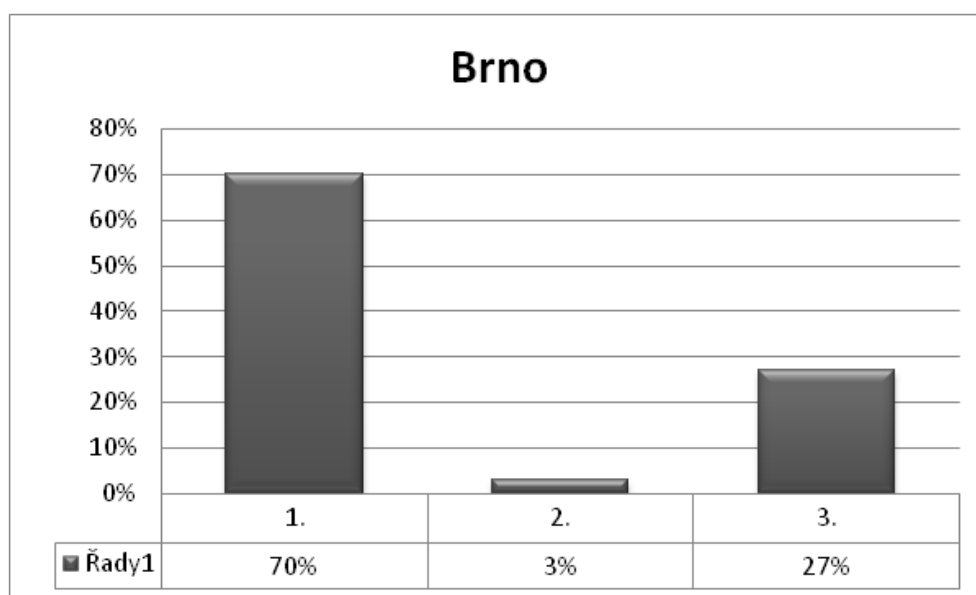
Již v prvním ročníku studia střední školy je přibližně padesát procent studentů rozhodnuto jít studovat vysokou školu. Větší část těchto studentů by rádo dosáhlo na inženýrský nebo magisterský titul. Zbývající část studentů se spokojí s titulem bakalářským. Přibližně dvacet procent studentů má zájem o vyšší odborné vzdělání. Další skupinou jsou studenti, kteří budou spokojeni s maturitou a rádi by se zapojily do pracovního procesu.

9. Myslíte si, že díky maturitní zkoušce se lépe uplatníte na trhu práce?

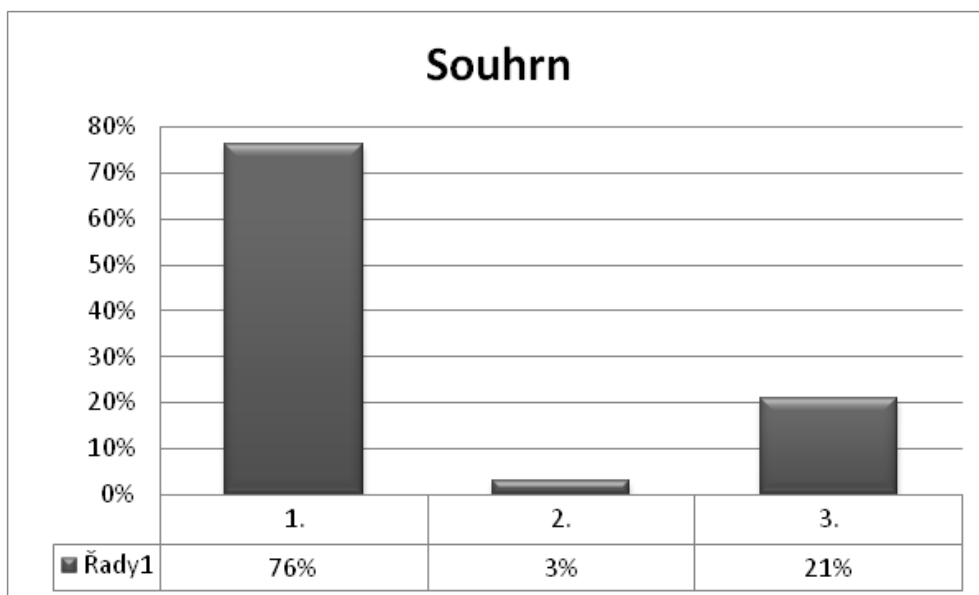
1. Ano
2. Ne
3. Možná

Graf: 22

Graf: 23

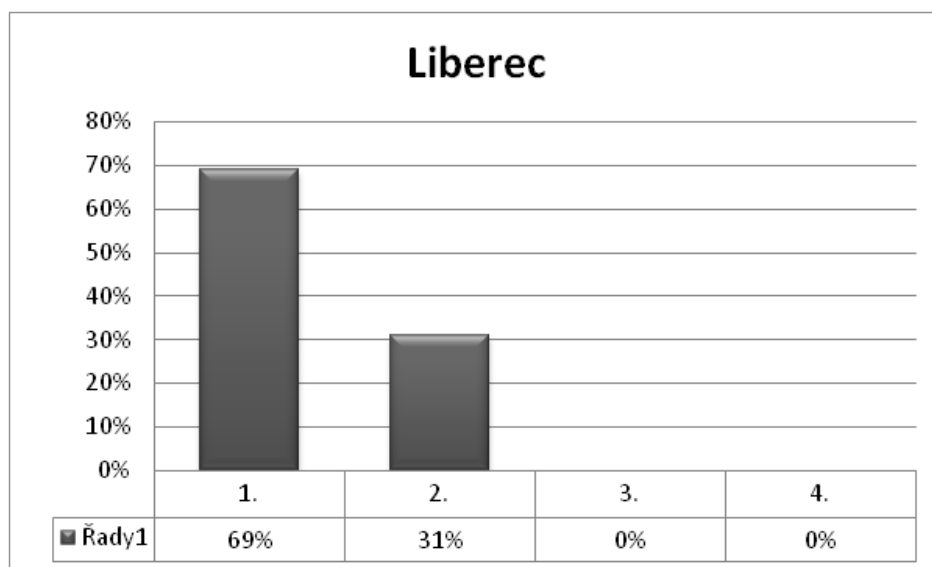

Graf: 24

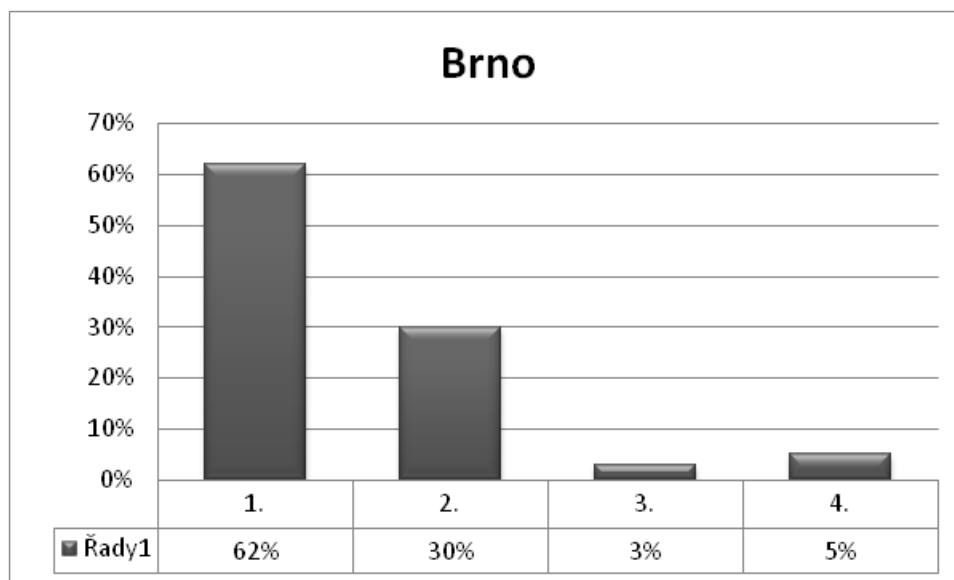
Studenti si uvědomují nutnost maturitní zkoušky nejen pro další studium, ale i pro přechod z prostředí školního do prostředí pracovního. I přes neznalost platových tabulek mají studenti povědomí o příjmu lidí podle výšky vzdělání. V inzerátech na volná pracovní místa si můžeme přečíst mezi požadavky pro přijetí.

10. Myslíte si, že díky složené maturitní zkoušce budete mít v zaměstnání vyšší plat?

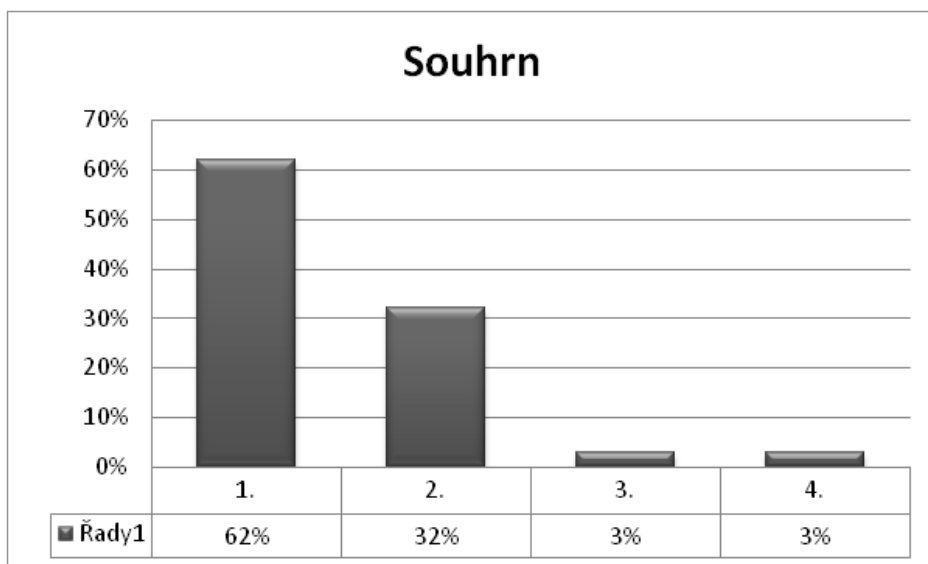
1. Ano
2. Ne
3. Spíše ano
4. Spíše ne

Graf: 25

Graf: 26

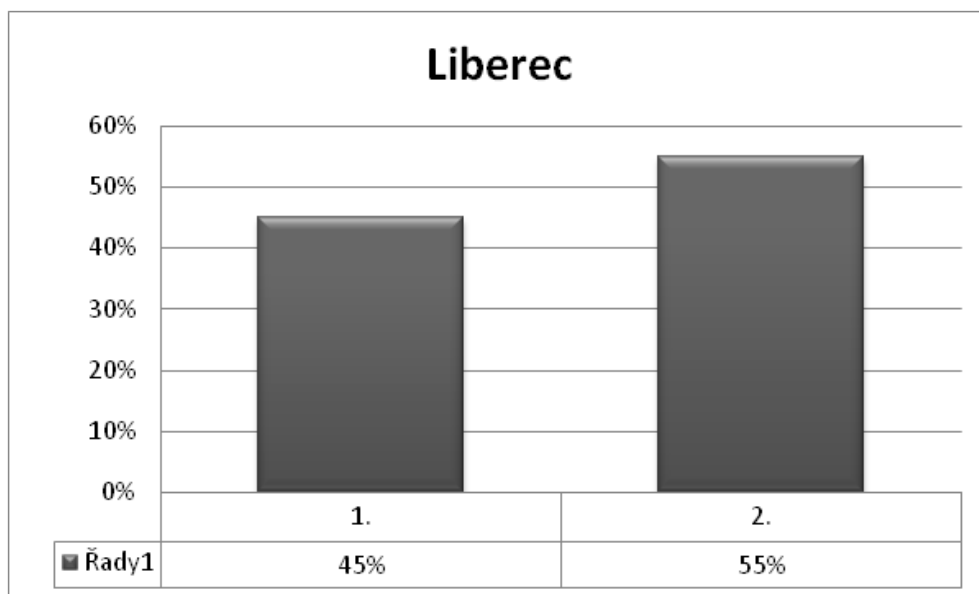
Graf: 27

Studenti se v otázce výšky platu s maturitou a bez maturity spíše přiklánějí k pozitivnímu pohledu na věc. Čerpají ze svých zkušeností. Vnímají své okolí.

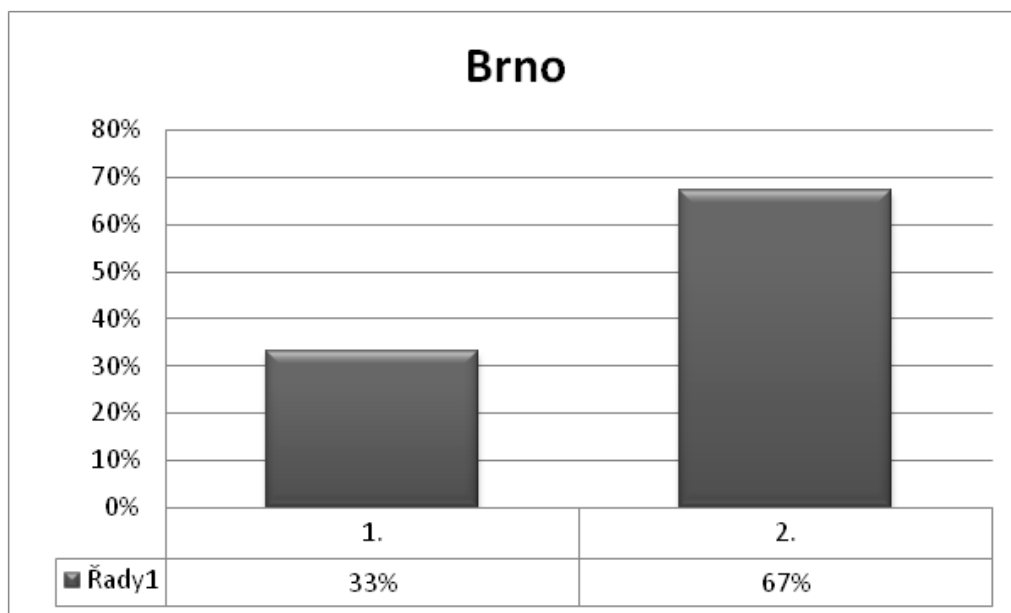
5.2 Ročník čtvrtý

1. Vybírali jste si školu podle místa bydliště?

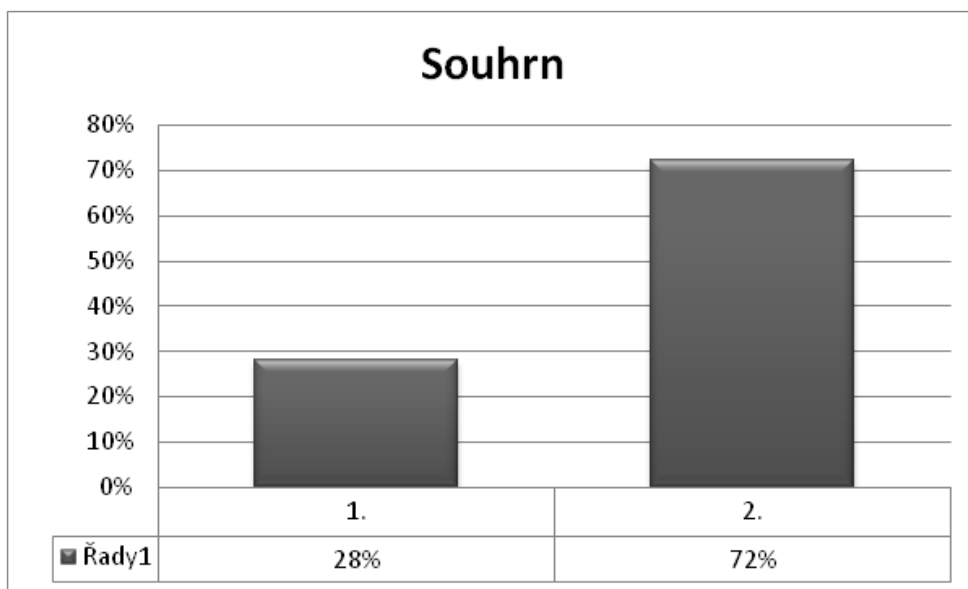
1. Ano
2. Ne

Graf: 28

Graf: 29

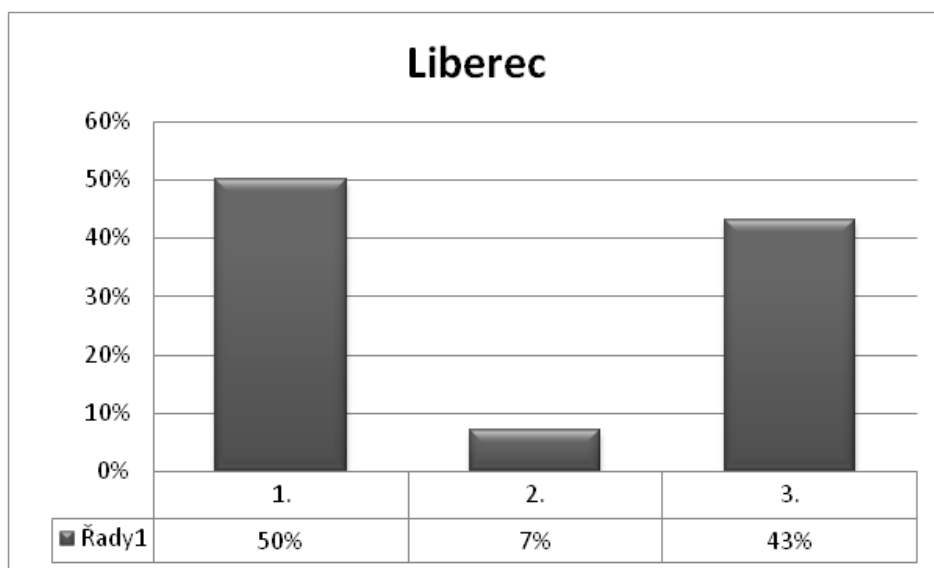

Graf: 30

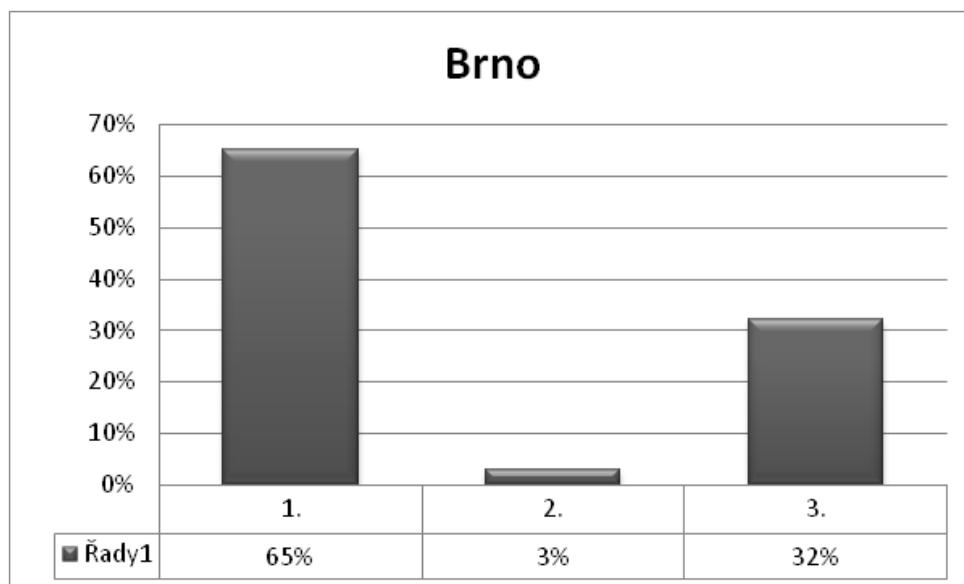
Zjištění jsou stejná jako u prvních ročníků. Počty přijatých studentů, kteří šli na školu se zájmem o obor a ti co šli především na školu kvůli její poloze, se v letech nemění.

2. Vybrali jste si svou školu ze zájmu o obor?

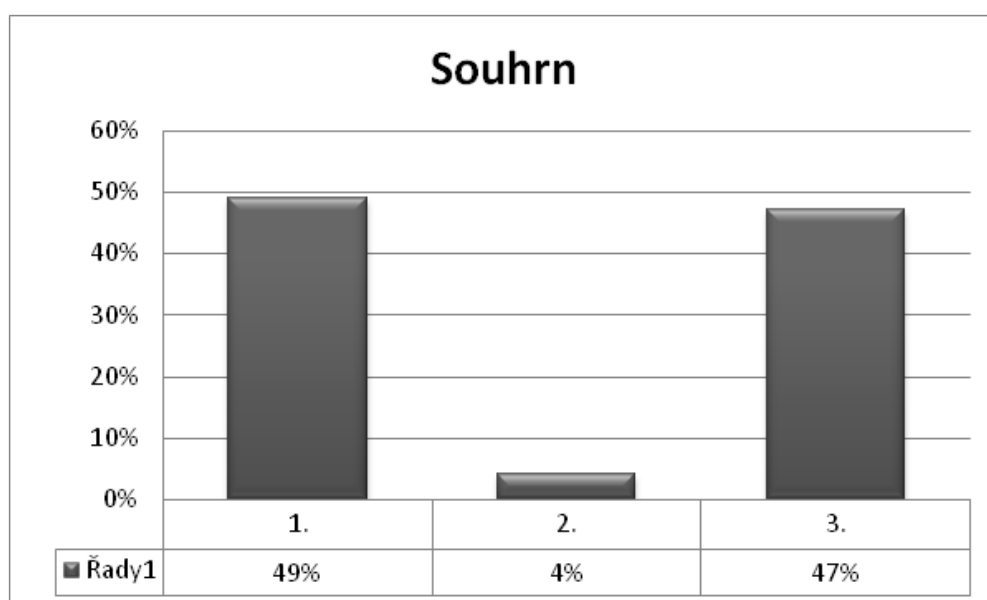
1. Ano
2. Ne, vybrali mi ji rodiče
3. Ne, neměl(a) jsem jinou možnost

Graf: 31

Graf: 32

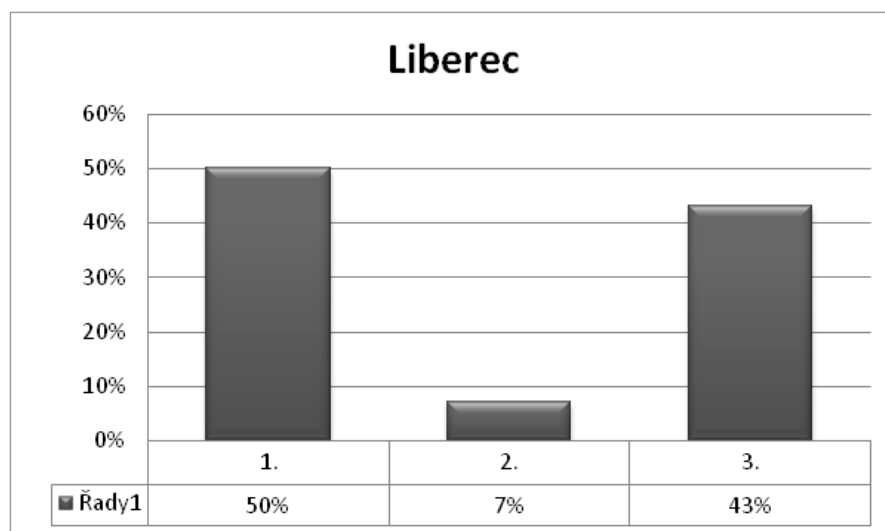
Graf: 33

Výsledek tohoto grafu není uspokojivý. Více jak padesát procent studentů nemělo jinou možnost kam jít jinam studovat. Malému procentu studentů byla škola vybrána.

Z rozhovoru s učiteli vyplynulo, že s tímto ročníkem jsou po kázeňské i prospěchové stránce problémy. Nejevily nadšení pro práci. Jejich výsledky byly průměrné až podprůměrné. I ti studenti, kteří měli zájem o obor, byli strženi špatným přístupem k práci jejich kolegů. Pro učitele je práce s takovouto třídou obtížná.

3. Splnila se vaše očekávání o studiu na střední škole?

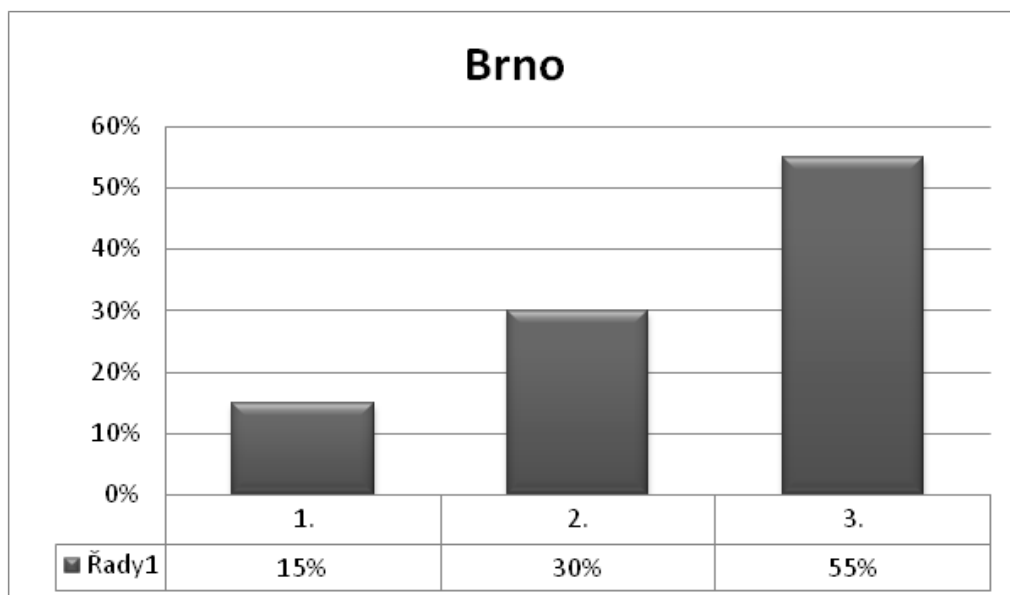
1. Ano
2. Ne
3. Částečně

Graf: 34

- **Kladné hodnocení**
- Mimoškolní aktivity
- Chválí mladou učitelku praxe
- Praktická příprava na budoucí zaměstnání
- Možnost získání maturity
- Kvalitní, rozšířená výuka jazyků
- Rozvíjení kreativity
- Dobrý školní kolektiv

- **Záporné hodnocení**
- Nedostatek praktické výuky v prvních ročnících studia
- Vybavenost odborných učeben
- Část studentek vyjádřila svou nespokojenost s vedením uměleckého oboru zaměřeného na módní návrhářství. Rádi by se více věnovali kresbě, výtvarnictví a samotnému návrhářství. A naopak považují některé předměty pro jejich zaměření za zbytečné.

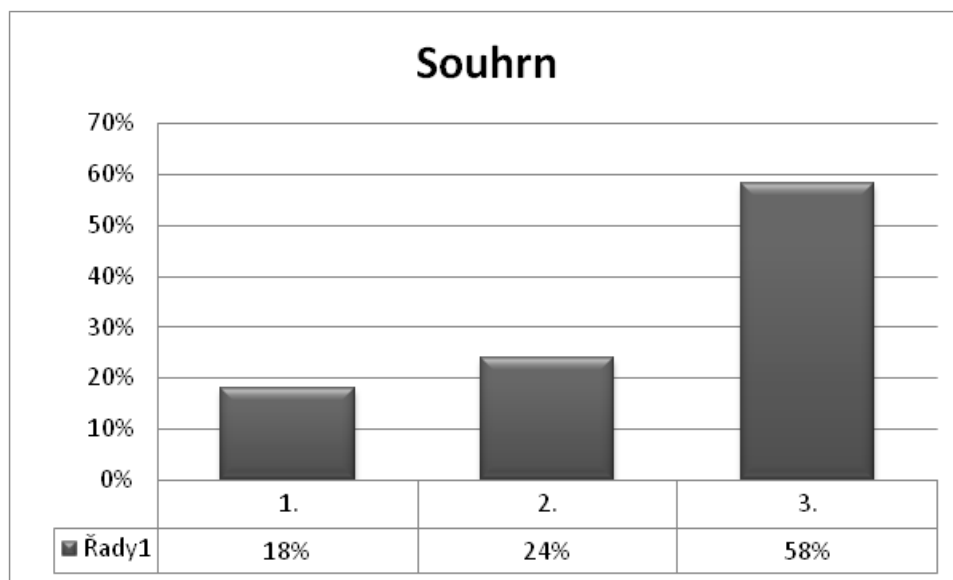

Graf: 35

- **Kladné hodnocení**
- Výborná příprava kantorů na výuku a přístup kantorů
- Výtvarná příprava
- Výtvarné obory splnily očekávání studentů

- **Záporné hodnocení**
- Omezená výuka cizích jazyků a praktické výuky především šití
- Zastaralé vybavení školy (šicí stroje)
- Špatná koncepce výuky především technických předmětů především zastaralost učiva. Učivo neodpovídá realitě dneška. Tyto vědomosti nelze použít v praxi. Pracovní postupy jsou zastaralé a stroje se již dnes nepoužívají. Studenti by se rádi dozvěděli o moderních strojích tak i o moderních pracovních postupech. Propojení počítačové techniky s výrobním procesem.

Malá propojenost vyučovaného učiva s praxí - v tomto vidí studenti zásadní problém.

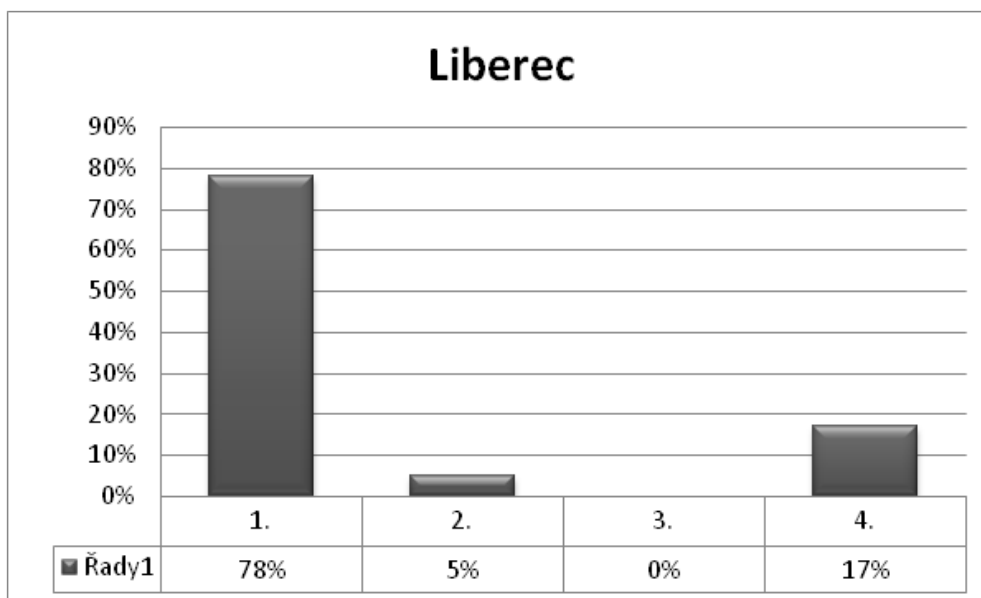
Graf: 36

Úplná spokojenost s výukou na školách nepanuje. Studentům se líbí ve většině pouze jen části výuky. Někteří považují za silnou stránku teoretickou část jiní část praktickou. Čtvrtina studentu je zklamaná z průběhu studia. Nesplnili se jim očekávání, se kterými přišli na školu. Tento výsledek je úzce propojen s výsledkem z otázky dvě. Tam se ukázalo, že více jak polovina studentů šla na školu bez zájmu. Proto je naplnění jejich očekávání nesmírně komplikovanou záležitostí.

4. Myslíte si, že je výuka na vaší střední škole na vysoké odborné úrovni?

1. Ano, teorie i praxe jsou dobré
2. Ne, teorie ani praxe nepovažuji za dobré
3. Teorie není dobrá, ale praxe ano
4. Teorie je dobrá, ale praxe ne

Jak uvidíme, výsledky na jednotlivých školách u této otázky jsou značně rozporuplné. Můžeme polemizovat o důvodech těchto rozporů. První z důvodů může být opravdu skutečnost o rozdílných přístupech učitelů a školy. Druhým důvodem může být i velikost školy a klima panující na škole. Všeobecně se uvádí, že menší školy mají „rodinný charakter“ to znamená lepší mezilidské vztahy. To může značně ovlivnit výsledky testu.

Graf: 37

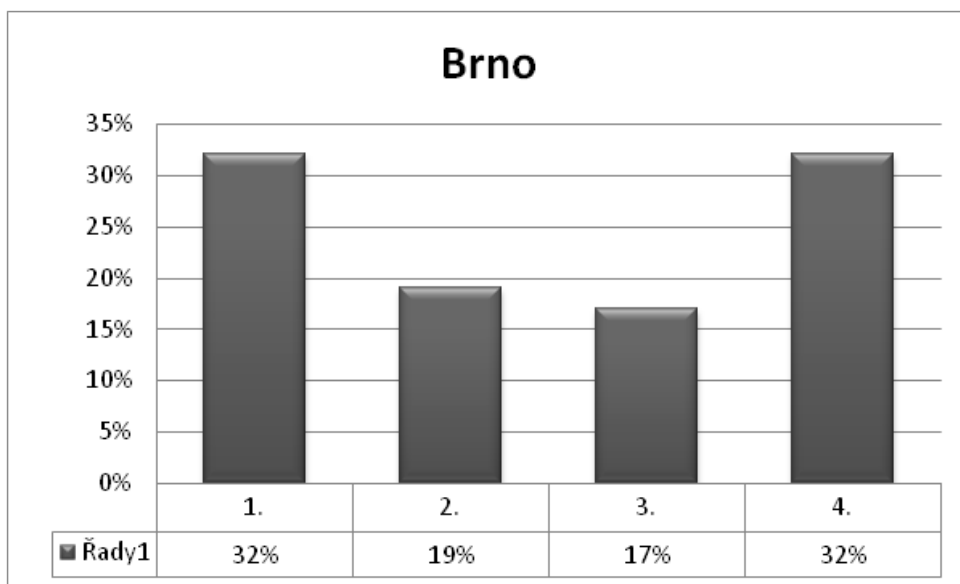
- **Kladné hodnocení**

- Zajímavost učiva, šití, práce s různými textilními materiály
- Propojení teorie s praktickou výukou
- Oblíbená jsou dílenská cvičení
- Znalost technologických postupů „jak se co dělá“

- **Záporné hodnocení**

- Nízká úroveň strojního vybavení na škole, nefunkčnost některých strojů
- Část odborných předmětů není propojena s praxí, výuka takového předmětu je pro studenty nezajímavá, těžkopádná a špatně srozumitelná. Studenti často nemohou pochopit zákonitosti jednotlivých fází pohybu stroje pouze ze schémat. Poté je pro ně obtížné pokračovat ve studiu s plným porozuměním učiva.
- Nadbytečné předměty např. dějepis

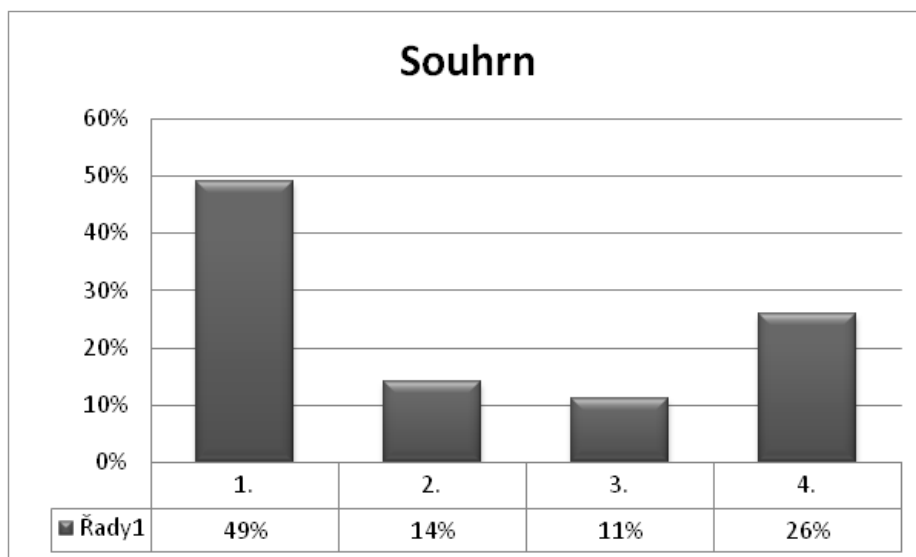
Studenti si uvědomují, že mnoho z toho co se naučí, využijí nejen ve svém profesním životě, ale také v osobním. Především schopnost šít a ušít si vlastní oděvy a textilní doplňky do bytu.

Graf: 38

- **Kladné hodnocení**
- Práci na vlastních věcech
- Propojení teorie s praktickou výukou

- **Záporné hodnocení**
- Učitelé požadují vědomosti, které studenti nezískali na základní škole
- Malá nabídka výuky jazyků
- Nedostatek praktické výuky a nedostatečná propojenost teorie a praxe. Ne všechno učivo, které je probráno teoreticky, je následně probráno v praktické výuce
- Nedostatek strojů, zastaralost a nefunkčnost strojního vybavení
- Špatně koncipované osnovy, zastaralé, nepotřebné učivo. Důležité učivo potřebné k maturitní zkoušce je nedostatečně probráno.

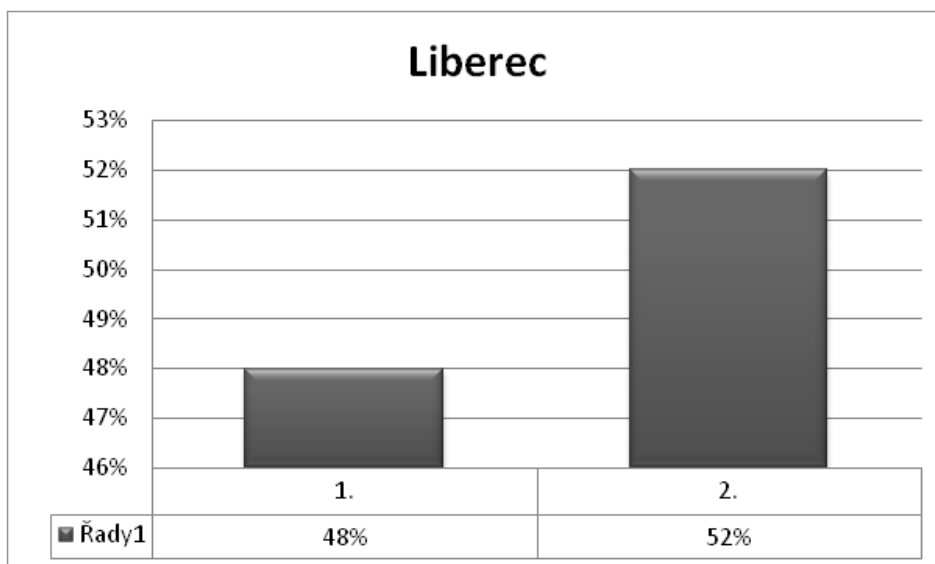

Graf: 39

Studenti ve větší míře nezpochybňují výuku na jejich škole. Musíme si však přiznat, že panuje nespokojenost mezi studenty jak s teoretickou částí výuky, tak i s praktickou částí.

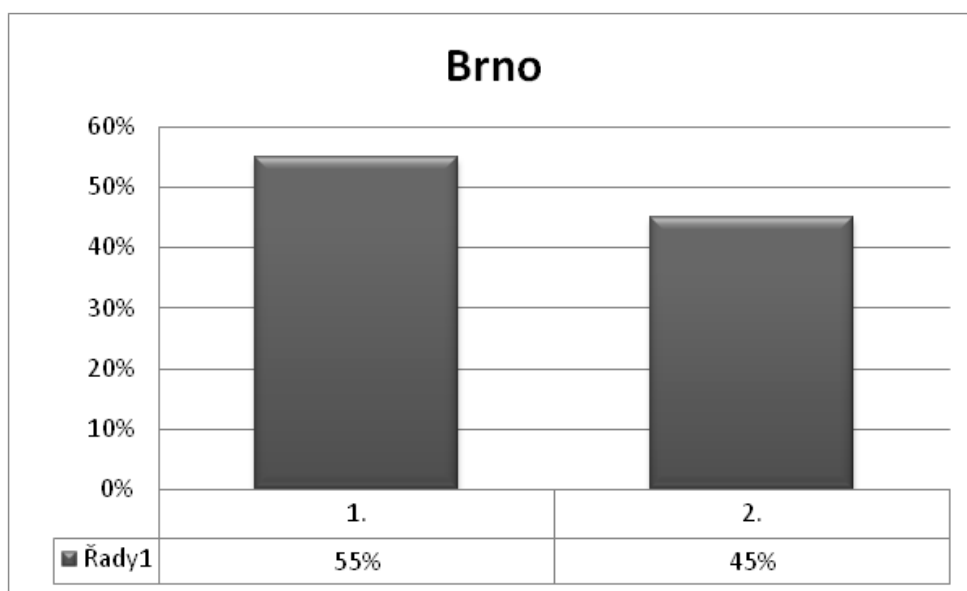
5. Považujete praktickou výuku na vaší škole za dostačující? (kvalita, počet hodin)

1. Ano. Proč?
2. Ne. Proč?

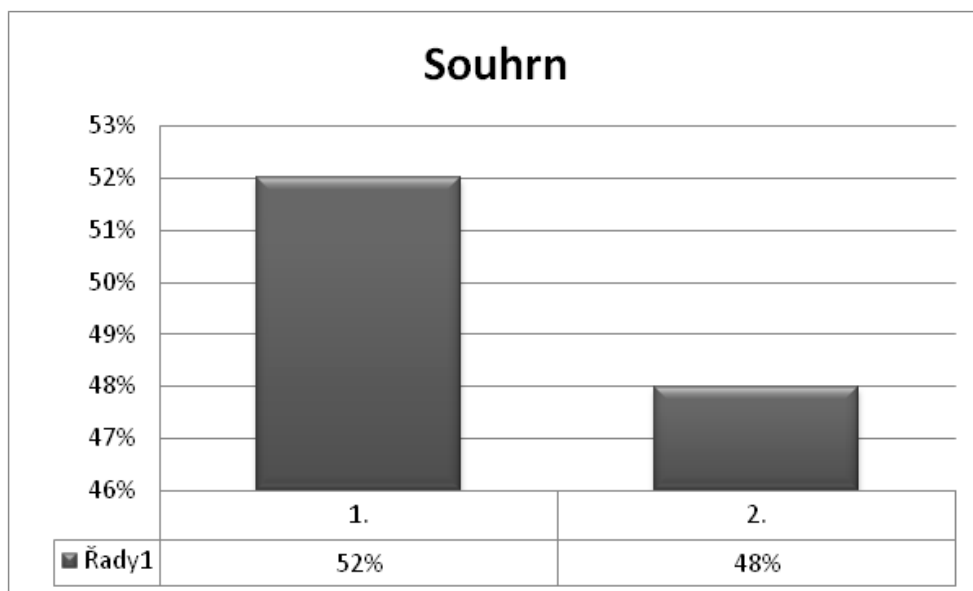
Graf: 40

- **Kladné hodnocení**
- Čtrnáctidenní praktická výuka v podniku
- **Záporné hodnocení**
- Nedostatek hodin, nestihnou si vše vyzkoušet
- Špatné rozvržení učiva v posledním ročníku studia, studenti považují značnou část učiva za nedostatečně vysvětlenou

Graf: 41

- **Kladné hodnocení**
- Ukázky k probírané látce
- **Záporné hodnocení**
- Nedostatek hodin
- Špatná vybavenost učeben, zastaralost vybavení
- Špatná kvalita výuky
- Nedostatečná výuka cizích jazyků
- Učivo, které nelze využít v praxi

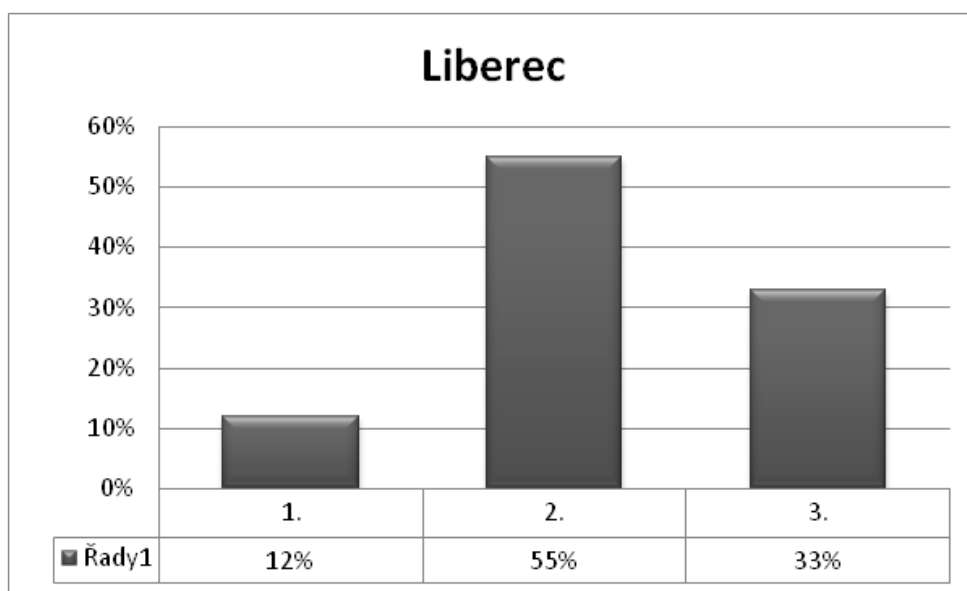

Graf: 42

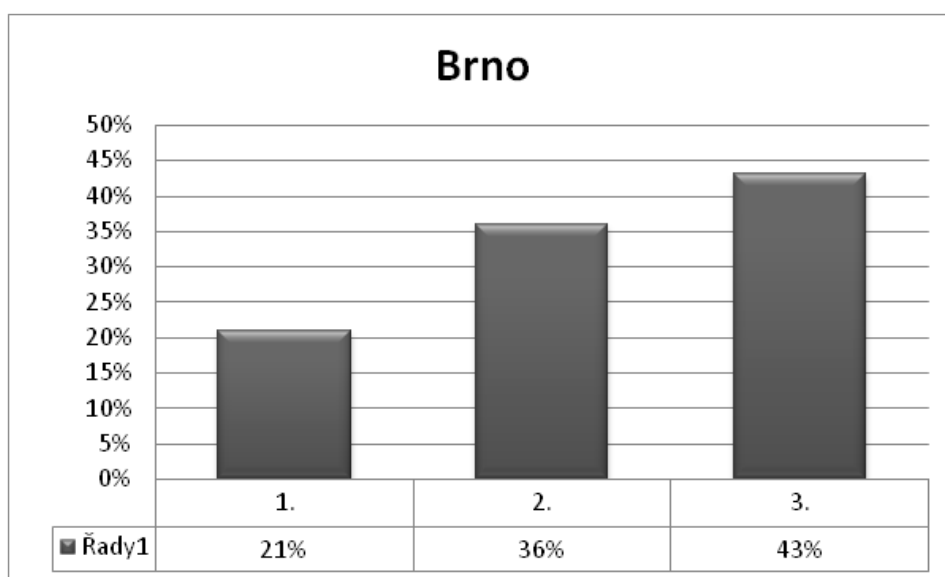
Zatímco první ročníky byly s praktickou výukou buďto spokojeni nebo nedokáží posoudit. Jsou čtvrté ročníky rozděleny na dvě poloviny. Polovina studentů spokojena je a druhá není.

6. Myslíte si, že ve svém profesním životě využijete znalosti, které jste získali studiem svého oboru na střední škole?

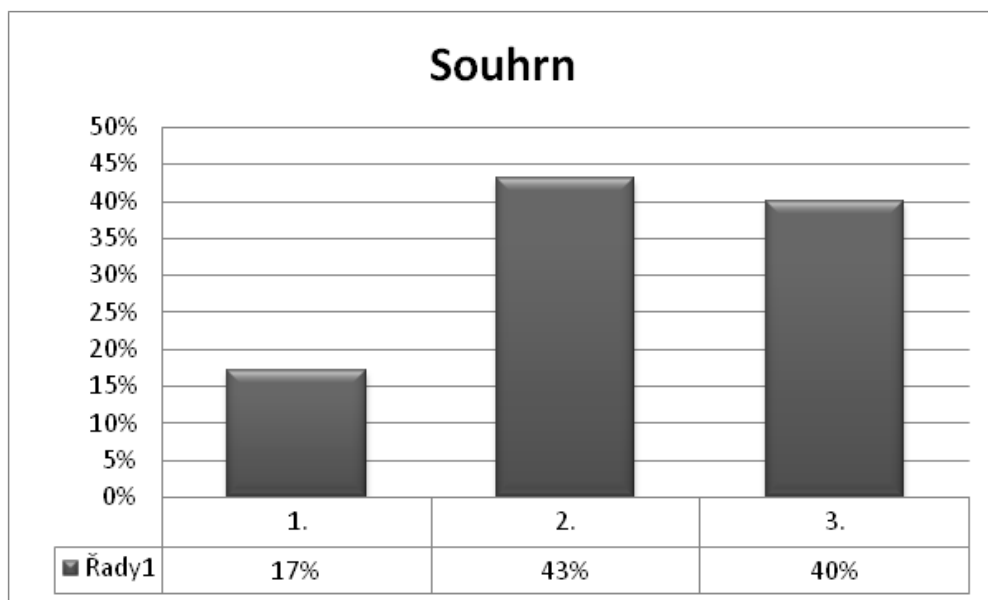
1. Ano, chtěl(a) bych pracovat v oboru
2. Ne, nemám zájem pracovat v oboru
3. Nejsem rozhodnut(a), pokud budu mít takovou pracovní příležitost

Graf: 43

Graf: 44

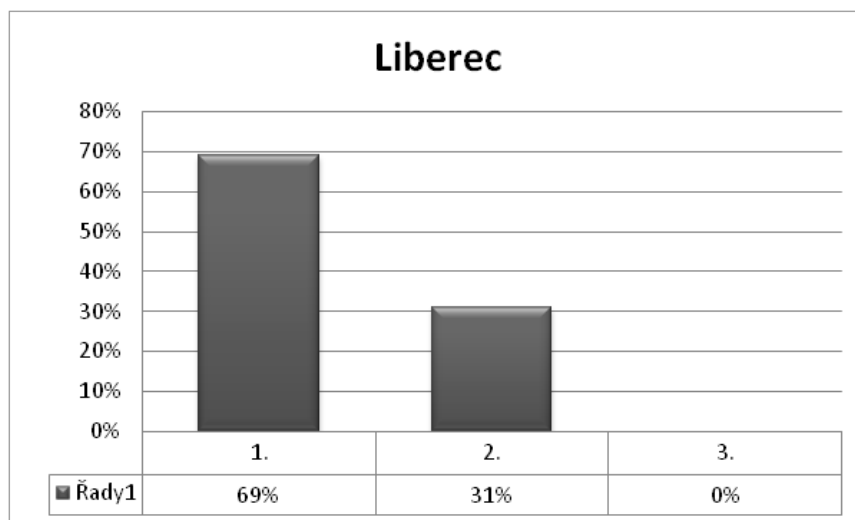

Graf: 45

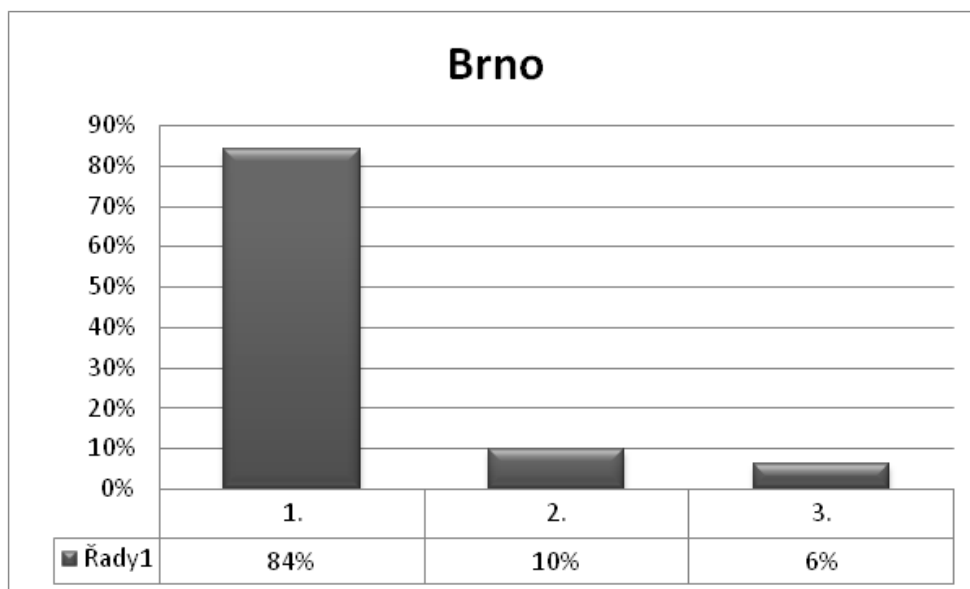
Během studia klesá zájem studentů o práci v textilním průmyslu. Důvodů může být hned několik. V první řadě by měla škola vyvolávat zájem studentů.

7. Plánujete po složení maturitní zkoušky pokračovat dále ve studiu na vysoké škole?

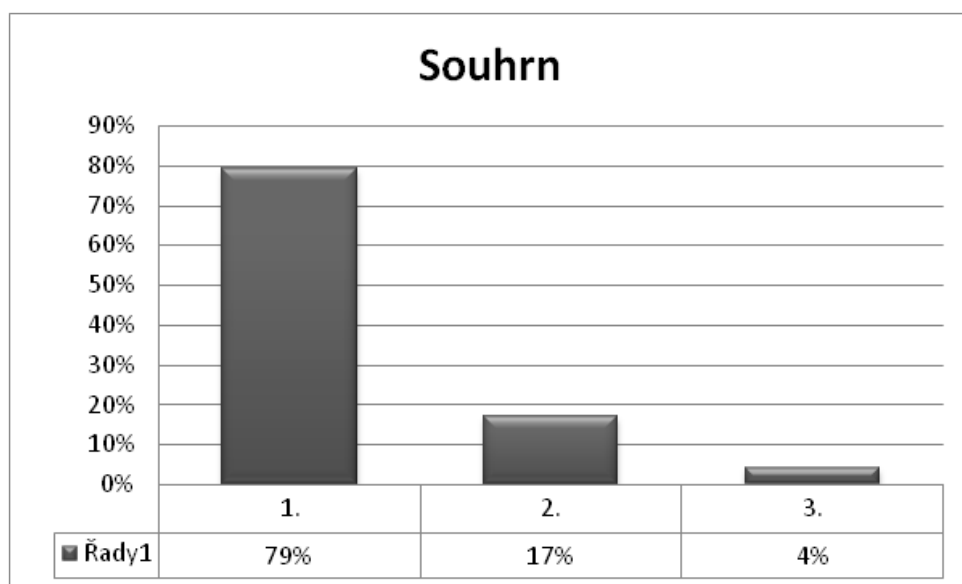
1. Ano
2. Ne
3. Nerozhodnutí

Graf: 46

Graf: 47

Graf: 48

Téměř osmdesát procent studentů je rozhodnuto pokračovat dále po ukončení středoškolské docházky dále ve studiu na vyšším stupni. Pouze necelých dvacet procent studentů nechce pokračovat dále ve studiu a chtějí nastoupit do zaměstnání. Velmi nízké procento studentů zatím není rozhodnuto, jak se svým dalším životem naloží.

8. Co očekáváte od maturitní zkoušky?

Všeobecně panuje na školách nejistota z budoucnosti. Neustále se nevyřešila situace kolem státních maturit. Zákon byl sice schválen a podepsán prezidentem, ale kvůli celkové nepřipravenosti systému byla jeho platnost již několikrát odložena. Studenti ani učitelé si nejsou jisti, podle jakých pravidel budou skládat maturitní zkoušku. Za touto situací stojí dlouho připravovaný projekt státních maturit. Nepřipravenost tohoto projektu a neustál odkládání účinnosti zákona, který zavádí státní maturitu. Studenti vesměs odmítají státní maturity.

Studenti očekávají, že studenty škola připraví. Většina studentů má z maturitní zkoušky strach, bojí se, cítí stres. Na druhou stranu očekávají klidný průběh.

Liberec:

- Znalost oboru na odborné úrovni
- První podmínka pro vstup do dalšího života
- Úspěšné splnění maturitní zkoušky je první podmínkou pro přijetí na vysokou školu
- Příprava na přijíací testy na vysokou školu
- Upevnění a zopakování si znalostí ze střední školy
- Předpoklad lepšího uplatnění na trhu práce, možnost výběru zaměstnání

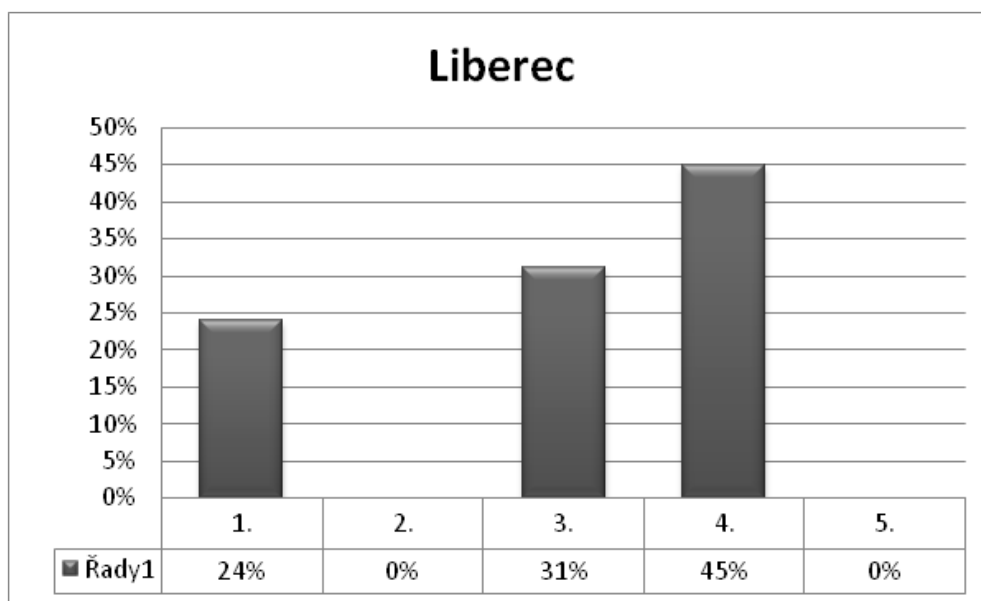
Brno:

- Utřídění znalostí získaných studiem střední školy
- Znalost oboru na odborné úrovni
- Slušný vstup do pracovního života
- Potvrzení znalostí nabytých studiem, prověření
- Příprava na přijíací testy na vysokou školu
- Úspěšné splnění maturitní zkoušky je první podmínkou pro přijetí na vysokou školu
- Zkušenost
- Uplatnění na trhu práce, získání kvalitního zaměstnání dle přání

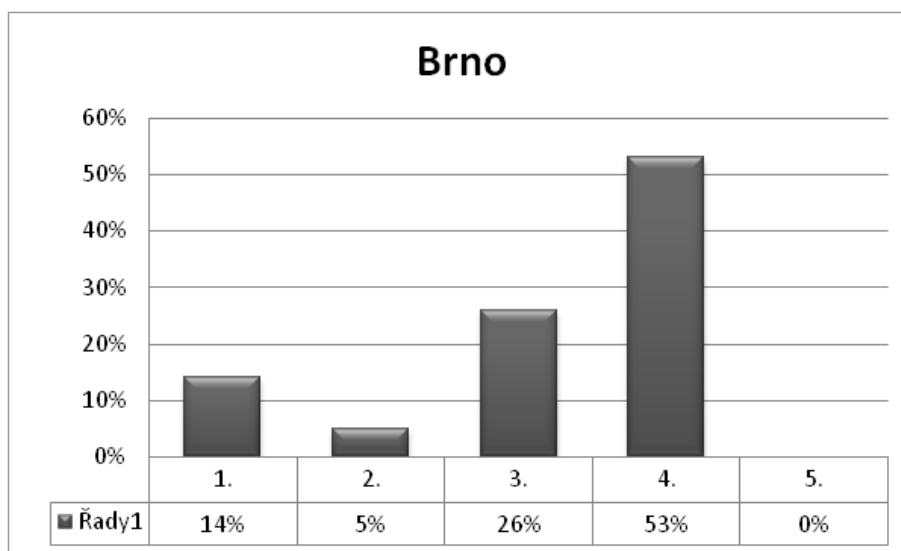
Studenti si uvědomují, že jim maturita sice pomůže k lepšímu uplatnění na trhu práce, ale zároveň si uvědomují nutnost dalšího pomaturitního vzdělání.

9. Co považujete za nejvyšší úroveň svého vzdělání?

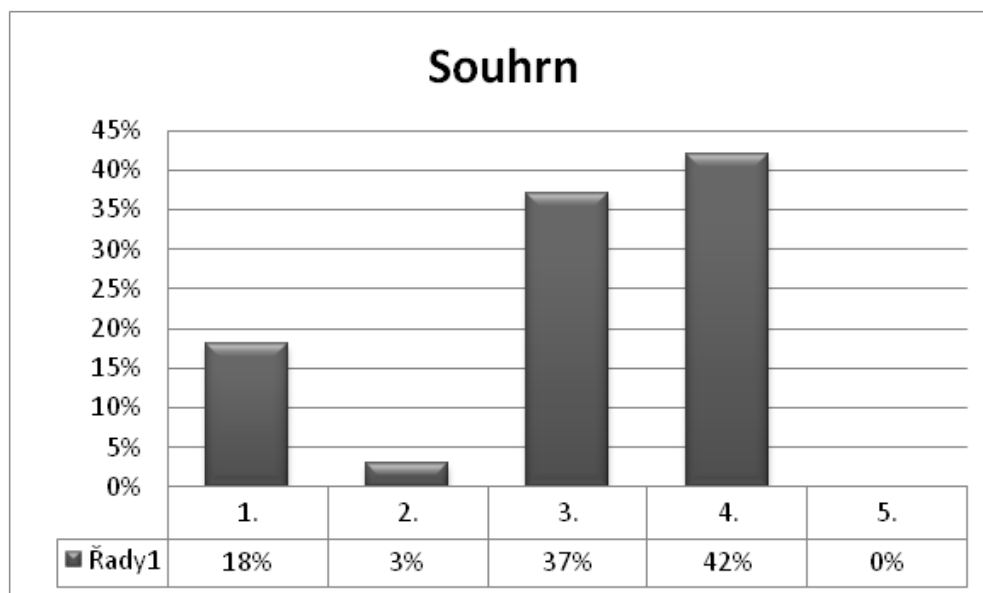
1. Maturita
2. Diplomovaný specialista
3. Bakalář
4. Inženýr, Magistr
5. Rekvalifikační kurz

Graf: 49

Graf: 50

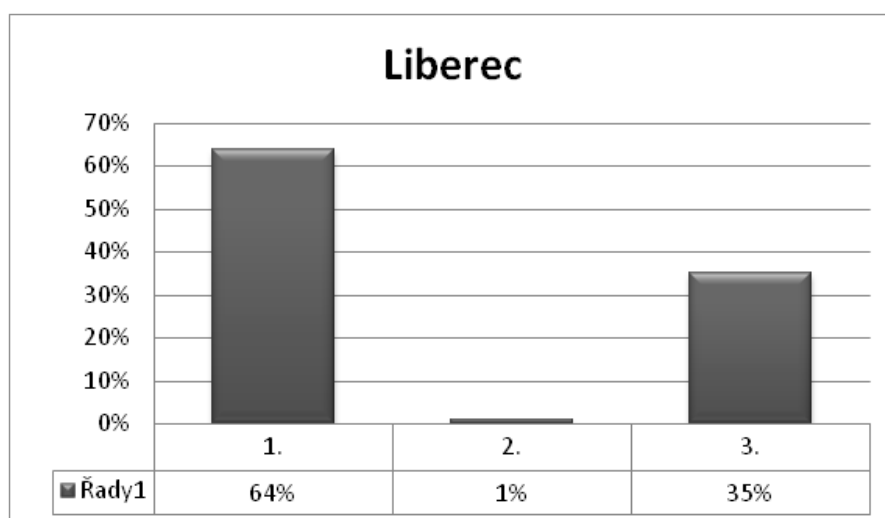

Graf: 51

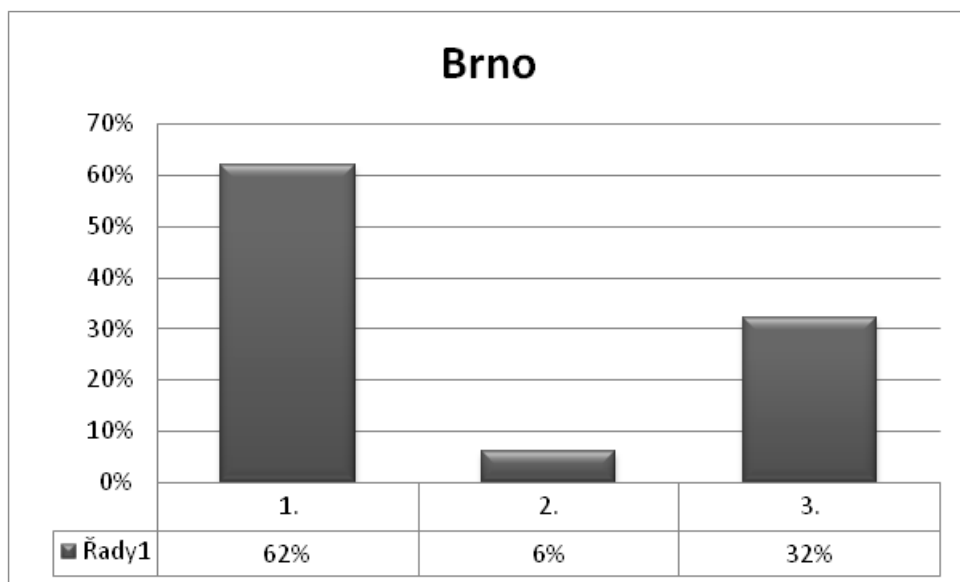
Ze souhrnného grafu je patrné, že studenti mají největší zájem o studiu inženýrské či magisterské. Oproti tomu o rekvalifikační kurzy není zájem žádný. Ve srovnání s prvním ročníkem poklesl zájem o studium na vyšších odborných školách. Studenti se raději přiklonili variantě bakalářského programu. Současně více studentů přehodnotilo své rozhodnutí po maturitě nastoupit do zaměstnání, ale chtějí zkusit pokračovat studovat.

10. Myslíte si, že díky maturitní zkoušce se lépe uplatníte na trhu práce?

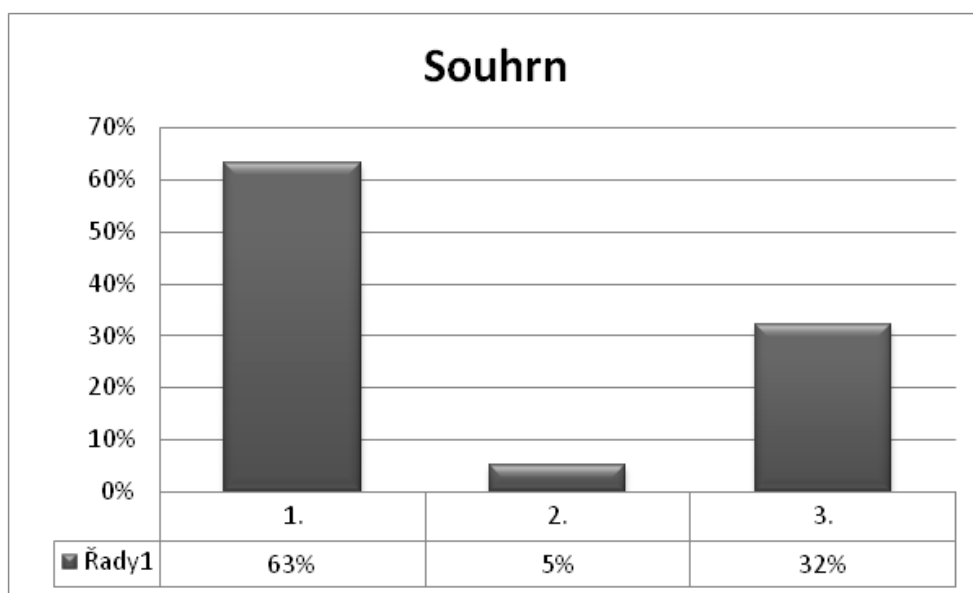
1. Ano
2. Ne
3. Možná

Graf: 52

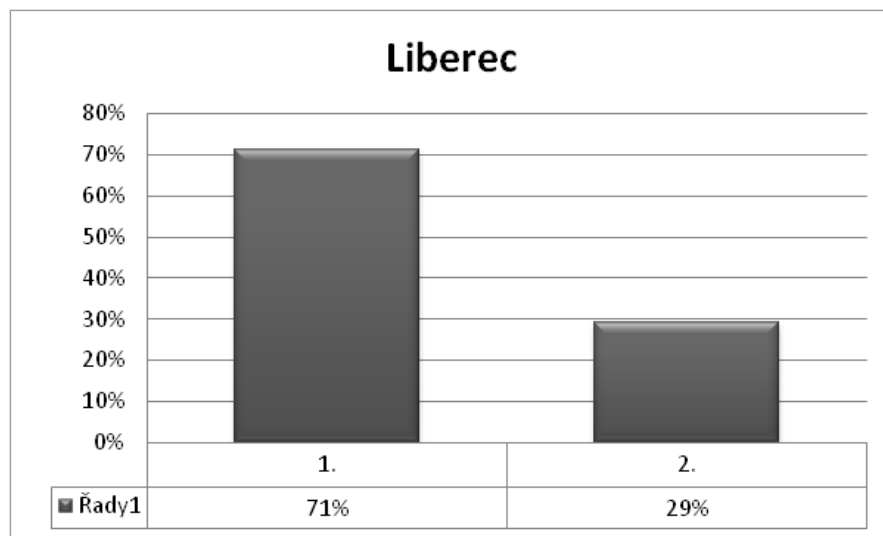
Graf: 53

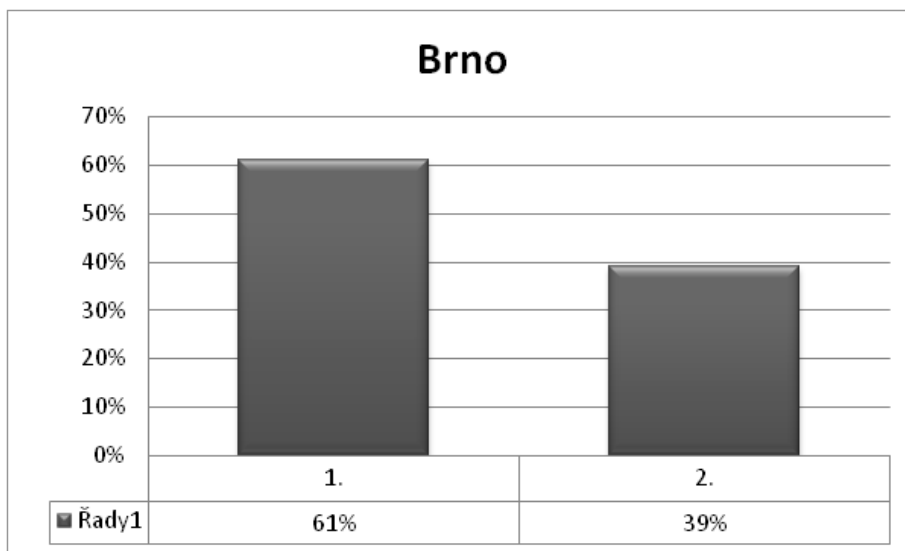
Graf: 54

11. Myslíte si, že díky složené maturitní zkoušce budete mít v zaměstnání vyšší plat?

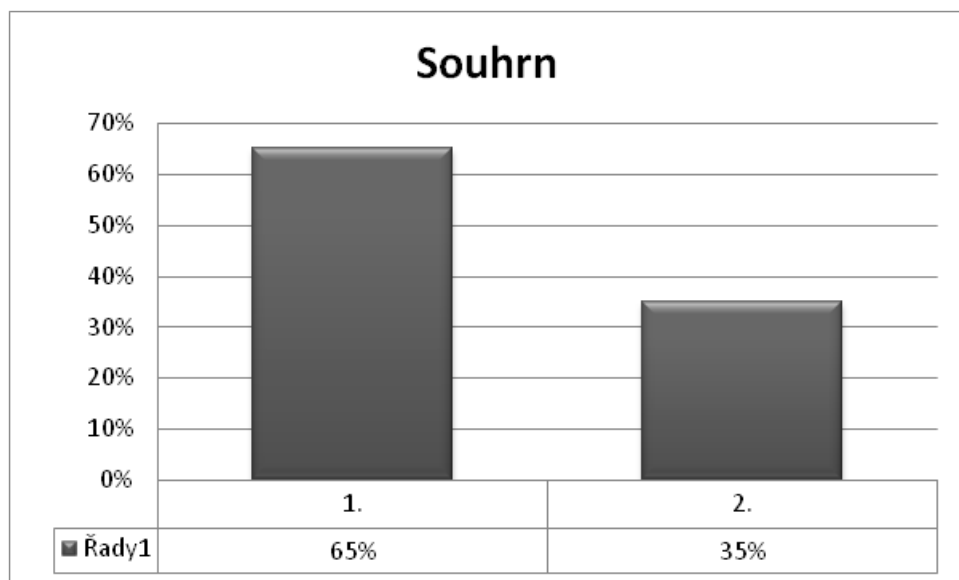
1. Ano
2. Ne

Graf: 55

Graf: 56

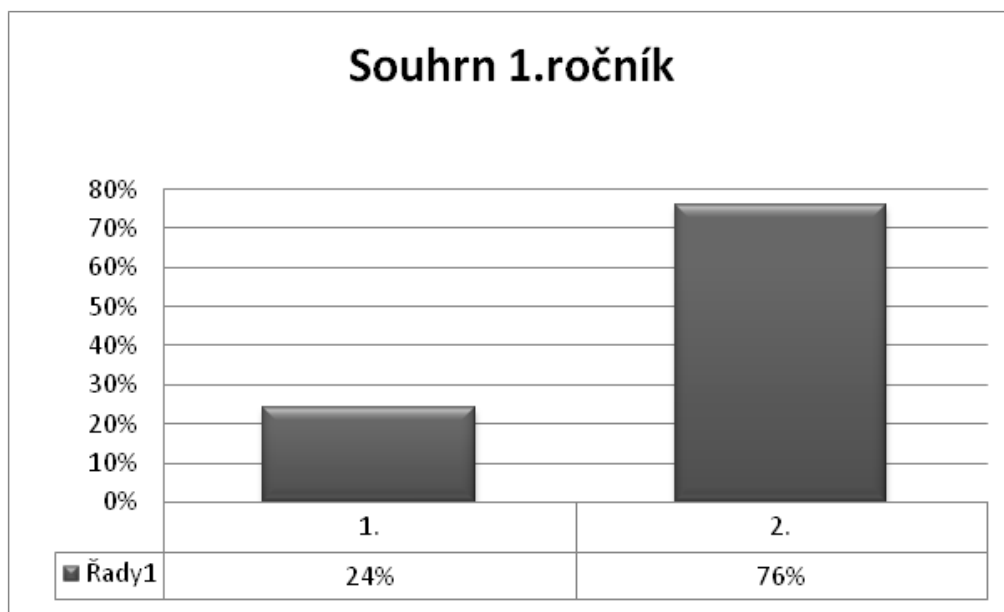
Graf: 57

5.3 Srovnání

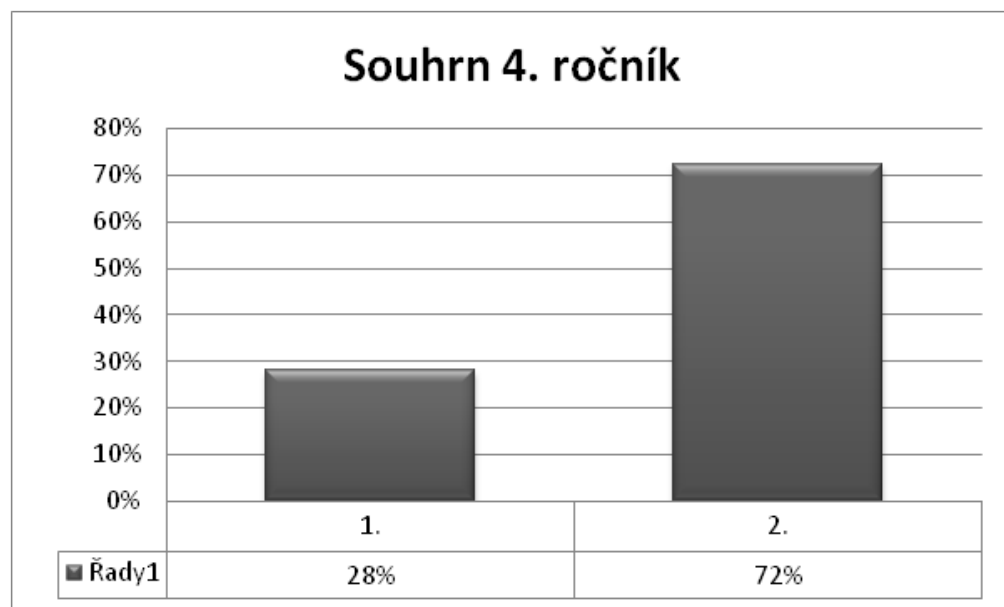
1. Vybírali jste si školu podle místa bydliště?

1. Ano

2. Ne

Graf: 58

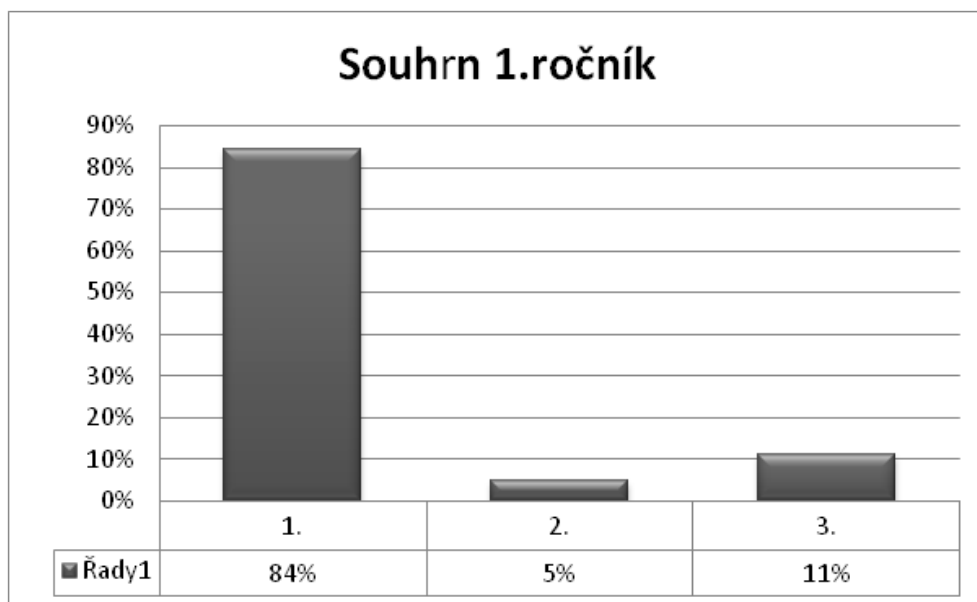
Graf: 59

Tři čtvrtiny studentů je při výběru školy ovlivněna místem bydliště. Zřejmě zde hrají důležitou roli aspekty ekonomické i sociální. Ekonomická situace značně ovlivňuje možnosti studentů. Nedostatek finančních prostředků hraje důležitou roli při rozhodování žáka, na jakou školu půjde a zda bude pokračovat dále ve studiu. Sice existují tzv. sociální stipendia. Ty jsou na středních školách spíše výjimkou. Na vysoké škole na toto stipendium dosáhne jen malé procento studentů. Neexistující systém podpory např. studentských půjček znemožňuje některým studentům dále studovat. Většina studentů řeší nedostatek financí brigádami. Ty, ale ubírají studentovi čas, který by mohl věnovat studiu.

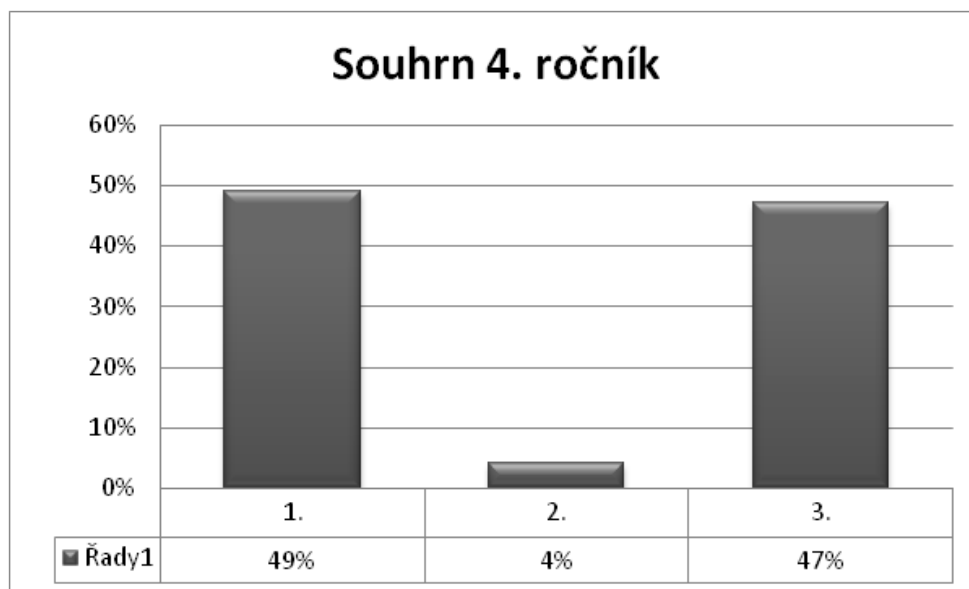
Také sociální vazby na rodinu brání někdy studentům odejít za studiem do vzdálenějších měst. Nedostatek odvahy, sebevědomí, silný vztah k rodině to jsou další důvody, proč si studenti raději vybírají školu v blízkosti svého domova.

2. Vybrali jste si svou školu ze zájmu o obor?

1. Ano
2. Ne, vybrali mi ji rodiče
3. Ne, neměl(a) jsem jinou možnost

Graf: 60

Graf: 61

Zatímco před několika lety jen polovina studentů šla na školu se zájmem o obor a druhá polovina si školu vybrala jako druhou možnost. V dnešních prvních ročnících máme většinu studentů, kteří jsou na vybraný obor se zájmem. Snižuje se procento studentů bez zájmu o obor. To je pro školy dobrá zpráva, ale zároveň velká výzva. Školy musí udržet zájem studentů o obor. K tomu výrazně přispívá kvalitní moderní vybavení tříd. Interaktivní výuka, práce s počítačovou technikou to je to co studenty láká a přitáhne je. Sami jsou zvyklí denně používat moderní komunikační přístroje. Proto je pro ně mnohem stavitelnější např. powerpointová prezentace než tištěná kniha. Výbornou pomůckou pro interaktivní výuku je program authorwer.

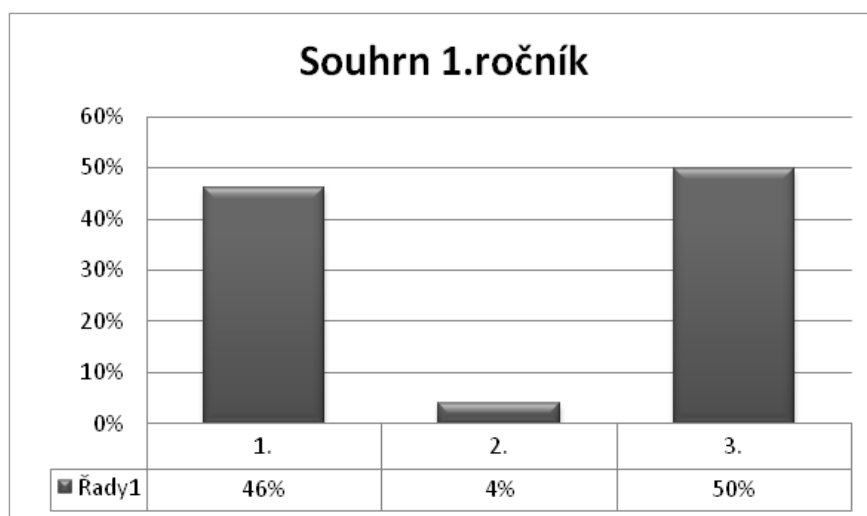
Objevují se v zásadě dvě skupiny studentů. První velkou skupinu, tvoří studenti, kteří šli na školu se zájmem o studovaný obor. Druhou skupinu tvoří studenti, které můžeme dále rozdělit do dvou podskupin. První podskupinou jsou studenti, kteří sice na školu nešli se umem o obor, ale pozitivní motivací je lze zaujmout a vzbudit zájem o studovaný obor. Druhou podskupinou tvoří studenti, kteří šli na školu bez jakéhokoli zájmu o obor. Tito studenti se nedostali na žádnou jinou školu. Celým výzkumem se tyto studenti prolínají. Je těžké je motivovat a většinou se to nezdaří. Mají průměrné až podprůměrné výsledky. V otázce budoucího zaměstnání jasně uvádějí, že nemají zájem pracovat v oboru.

4. Považujete praktickou výuku na vaší škole za dostačující? (kvalita, počet hodin)

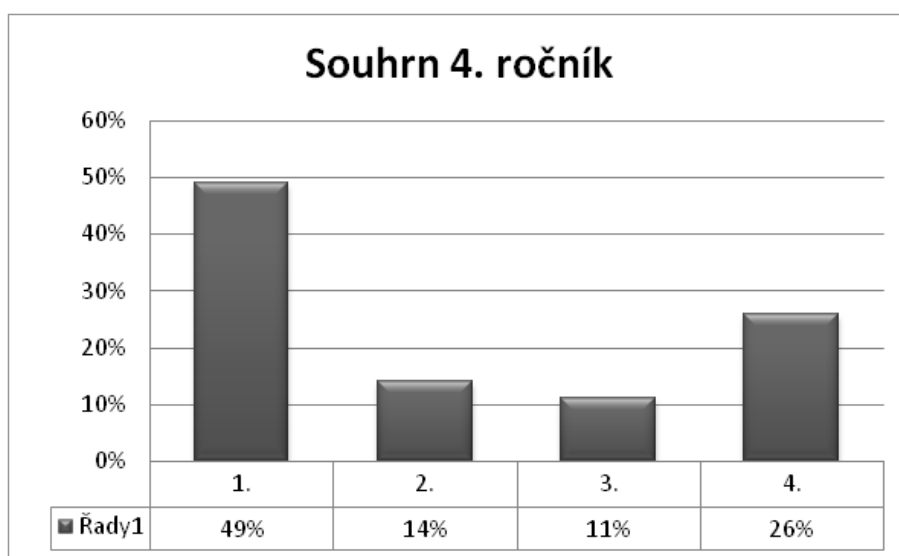
1. Ano. Proč?
2. Ne. Proč?
3. Zatím nevím

4. Myslíte si, že je výuka na vaší střední škole na vysoké odborné úrovni?

1. Ano, teorie i praxe jsou dobré
2. Ne, teorie ani praxe nepovažuji za dobré
3. Teorie není dobrá, ale praxe ano
4. Teorie je dobrá, ale praxe ne

Graf: 62

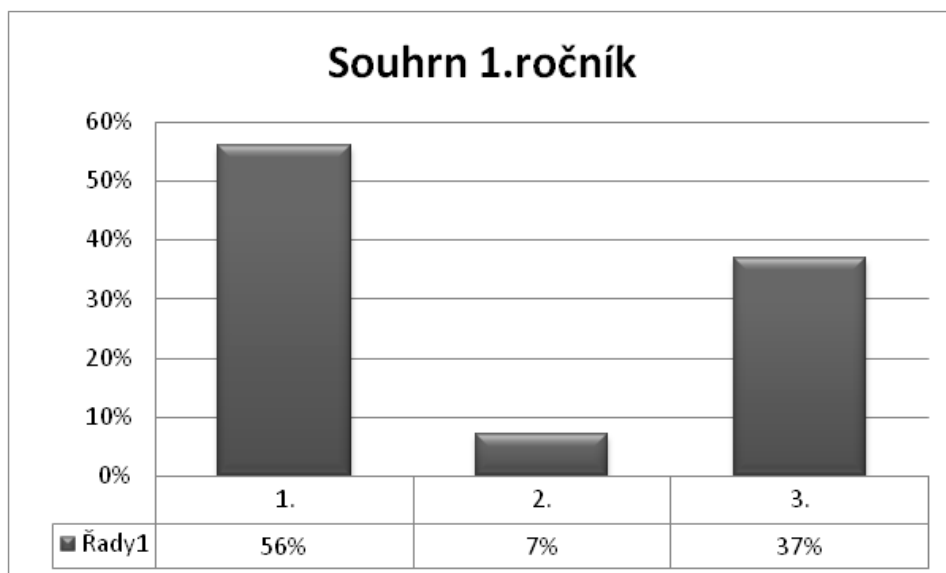

Graf: 63

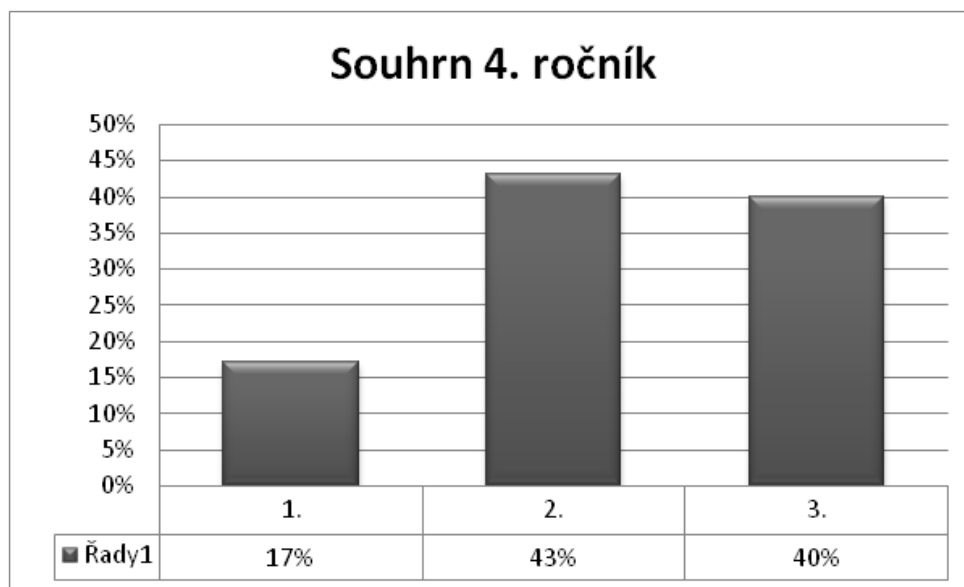
První ročníky jsou z poloviny s praktickou výukou spokojeny, tento optimismus přetrvává i v dalších letech studia. Ovšem skupina studentů, kteří si nedokázali na počátku studia udělat konkrétní názor, se v průběhu částečně rozmělní mezi zcela nespokojené nebo jen nespokojené s některou částí studia. Uvědomujeme si, že nelze vždy uspokojit potřeby všech, ale musíme se snažit zkvalitňovat výuku, výukové prostředky a samozřejmě prostředí.

5. Myslíte si, že ve svém profesním životě využijete znalosti, které získáte studiem svého oboru na střední škole?

1. Ano, chtěl(a) bych pracovat v oboru
2. Ne, nemám zájem pracovat v oboru
3. Nejsem rozhodnut(a), pokud budu mít takovou pracovní příležitost

Graf: 64

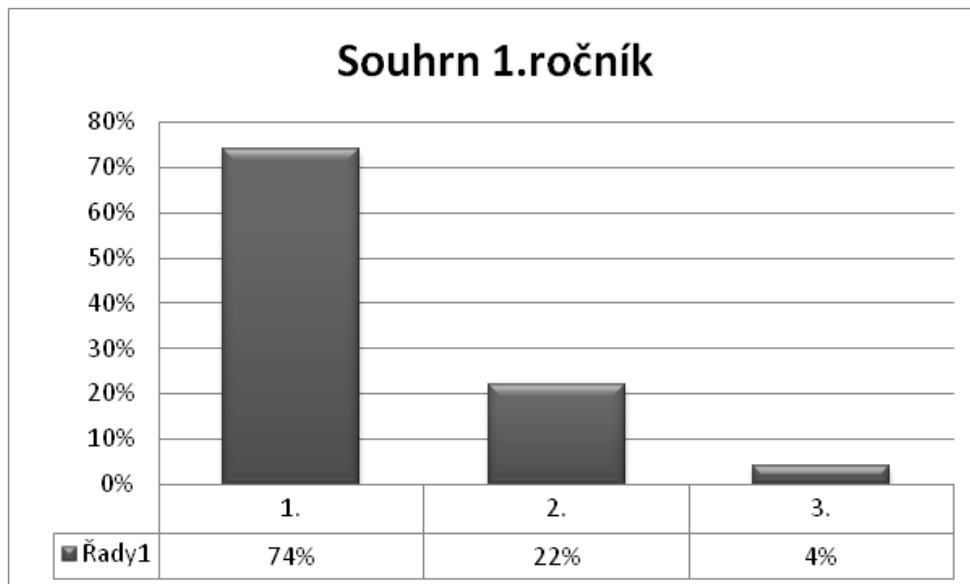
Graf: 65

Postupně u studentů opadá zájem pracovat v textilním průmyslu. Měli bychom si položit otázku „Proč ztrácí studenti časem zájem?“. Počet nerozhodnutý zůstává přibližně stejný. Jejich rozhodnutí ovlivní pouze možnost okamžitého nástupu do zaměstnání. Výraznou změnu zaznamenáváme v oblastech zájmu a nezájmu pracovat v oboru.

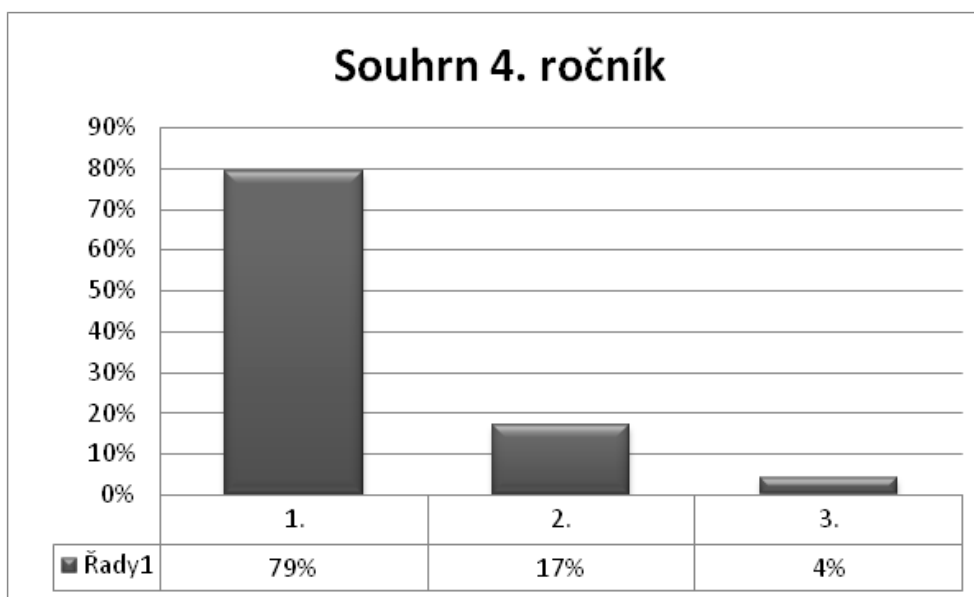
Pozitivní motivací a zpestřením výuky jsou exkurze do různých výrobních podniků. Propojení teoretické výuky a exkurze pomůže studentům vizuálně si upevnit a ujasnit si své znalosti. Například při výuce výroby příze mohou studenti navštívit provoz výroby příze. Nejenom, že uvidí teorii v praxi ve skutečném prostředí, ale zároveň začnou zjišťovat, kde a na jakých pozicích by mohli po ukončení studia pracovat. Přímý kontakt studentů s praxí a to nejen povinných čtrnáct dní.

6. Plánujete po složení maturitní zkoušky pokračovat dále ve studiu na vysoké škole?

1. Ano
2. Ne
3. Nerozhodnutí

Graf: 66

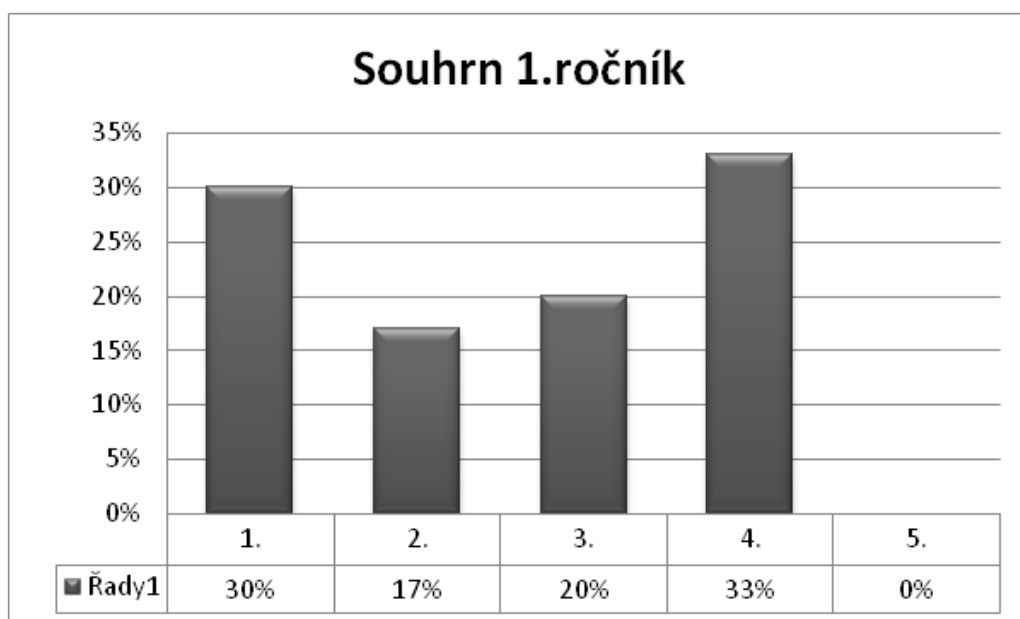
Graf: 67

Po ukončení základní školy většina studentů již uvažuje o dalším pomaturitním studiu. Stejný stav setrvává i u končících ročníků. Mnoho studentů si podává přihlášku na vysokou školu se slovy „Chci to zkusit“. Za takto vysokým procentem studentů stojí především motivace ze strany rodičů. Vyhlídka získání vysokého výdělku bez velké fyzické námahy je lákavá. Studenti si však neuvědomují, že za tím stojí mnoho úsilí a následně velká odpovědnost za každé rozhodnutí.

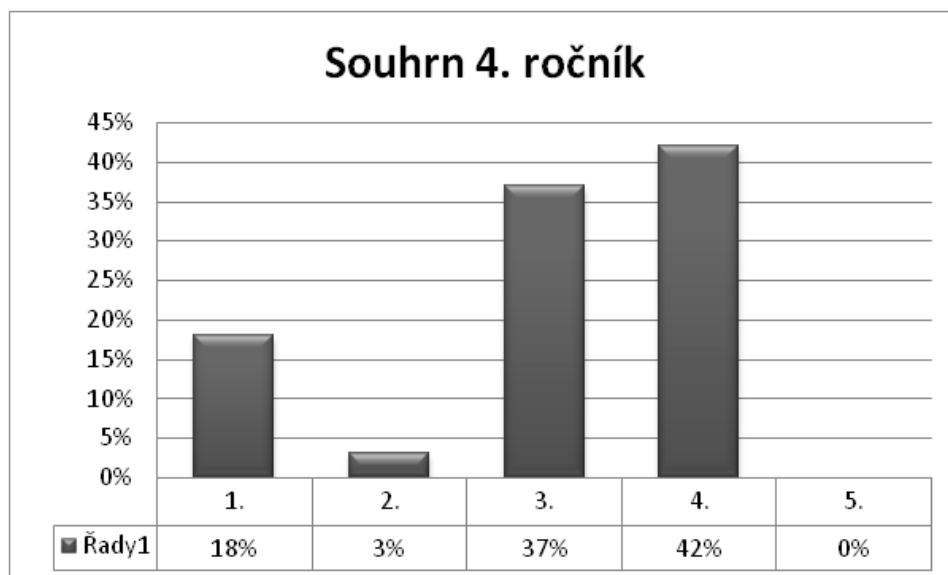
Rozvrstvení studentů mezi jednotlivé typy nabízených studijních uvidíme na dalším grafu.

8. Co považujete za nejvyšší úroveň svého vzdělání?

1. Maturita
2. Diplomovaný specialista
3. Bakalář
4. Inženýr, Magistr
5. Rekvalifikační kurz

Graf: 68

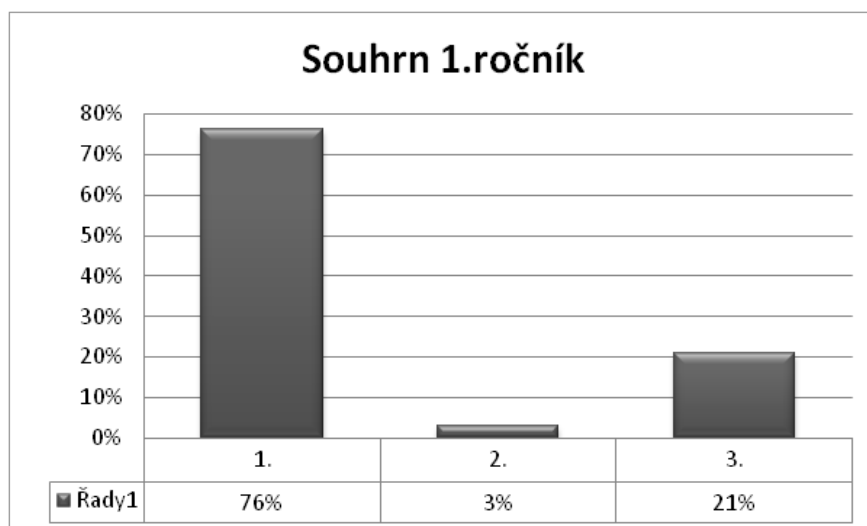
Graf: 69

Oproti prvnímu ročníku se snížil počet studentů bez zájmu o další studium. Současně se snížil zájem o studium na vyšší odborné škole. Tuto variantu považují studenti spíše jako záchranu, když se nedostanou na vysokou školu. Zájem těchto studentů se přesunul na programy bakalářské a inženýrské.

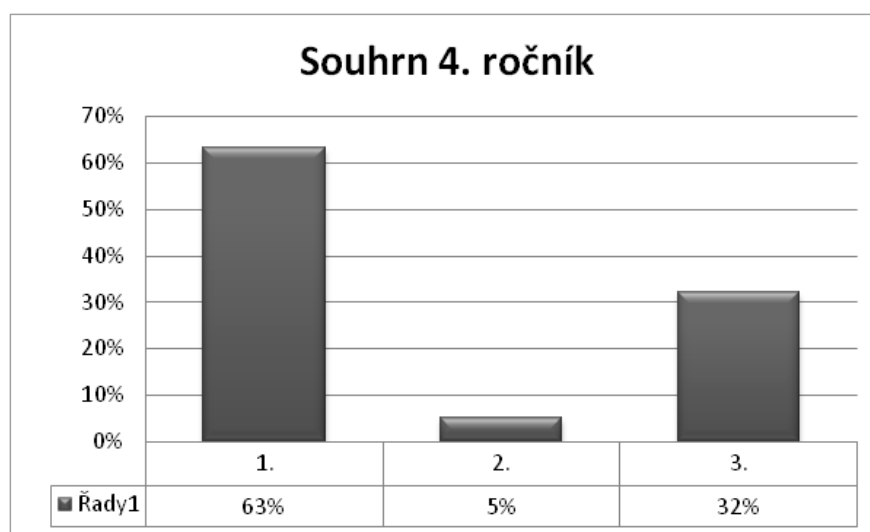
Realitou je, že ne všem studentům se přání studovat na vysoké škole splní. Část studentů nesplní požadavky pro přijetí. Úspěšní uchazeči podle mých zkušeností často ukončují studium po první nebo druhém semestru na vysoké škole. Úspěšné ukončení prvního ročníku, ale neznamená i úspěšné ukončení studia státní závěrečnou zkouškou.

9. Myslíte si, že díky maturitní zkoušce se lépe uplatníte na trhu práce?

1. Ano
2. Ne
3. Možná

Graf: 70

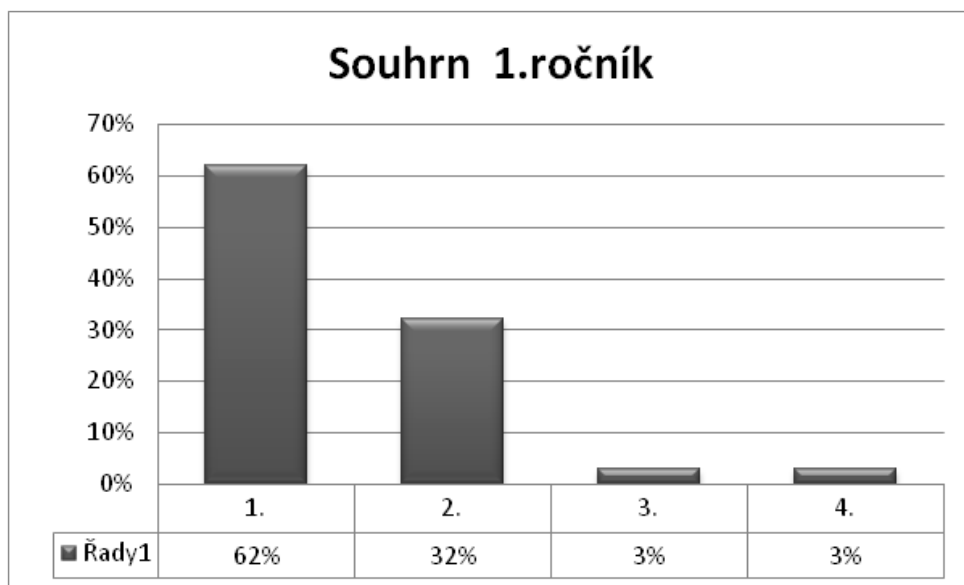

Graf: 71

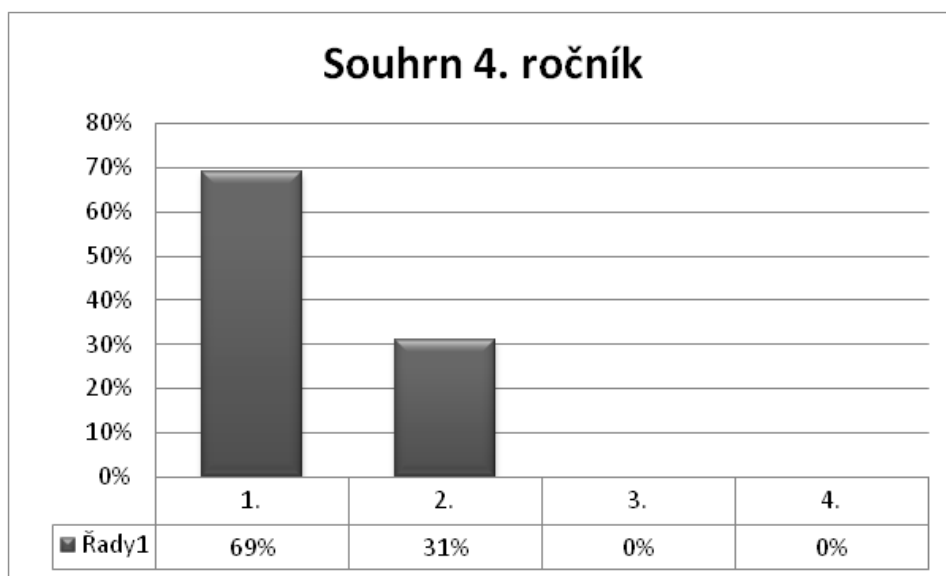
Ano toto je odpověď více jak šedesát procent studentů zastává názor, že pro lepší uplatnění na trhu práce je zapotřebí mít maturitní zkoušku. I když se zvýšilo částečně procento studentů, kteří se domnívají, že maturita jim nepomůže. Neustále je tato skupina řádově menší.

11. Myslíte si, že díky složené maturitní zkoušce budete mít v zaměstnání vyšší plat?

1. Ano
2. Ne
3. Spíše ano
4. Spíše ne

Graf: 72

Graf: 73

Studenti již ze základní školy jsou obeznámeni se situací na trhu práce, proto není mezi názorem prvního ročníků a čtvrtého ročníku rozpor. Postupem času si jen tento názor utvrdí. A přikloní se k němu doposud nerozhodnutí studenti. S maturitou se otevírají studentům širší možnosti zaměstnání. Zaměstnavatelé si své zaměstnance vybírají podle mnoha kritérií. Jedním z důležitých ukazatelů pro personalisty je pochopitelně vzdělání. Většina studentů však považuje maturitu jen jako první podmínku pro přijetí na vysokou školu.

6. Závěr

Závěrem naší práce bakalářské práce shrneme podstatné výsledky našeho výzkumného šetření.

Postoje

Dnešní studenti zaujímají podobné postoje jako minulé generace studentů především při volbě střední školy. Konkrétně toto tvrzení můžeme dokumentovat na první otázce našeho dotazníkového šetření, která se zabývala skladbou studentů přijatých ke studiu. Zde se ukázalo, že většina studentů si volí a volila svou školu především podle místa bydliště. Jak jsem již uváděla, je to zřejmě zapříčiněno dvěma důvody. Sociálním a ekonomickým. Oba tyto důvody ovlivňují rozhodování studenta. Sociální hledisko, silné rodinné vazby, nebo naopak složitá rodinná situace výrazně ovlivní výběr školy studenta. Také ekonomické hledisko, především nedostatek finančních prostředků znemožňuje žákům studovat ve vzdálených městech, kam by museli dojíždět popřípadě bydlet na internátu.

Poznatky

Poznali jsme, že zájem žáků studovat vysokou školu počíná již na základní škole. Významný posun jsme zaznamenali u otázky týkající se zájmu o další studium. Počet státních a veřejných vysokých škol se za posledních dvacet let nezvýšil, tyto školy rozšířily svou nabídku o další studijní programy a obory. Jiná je situace v oblasti soukromých vysokých škol, kde se jejich počet stále zvyšuje. Počet míst se téměř ztrojnásobil. Díky tomu mohou školy uspokojit více žadatelů. Je však otázkou zda kvantita zaručuje i kvalitu.

Je více než zřejmé, že je potřeba více finančních prostředků efektivně využít na obnovu samotných škol a učeben. Z praxe vyplývá, že učitelé nejsou adekvátně za svou výchovně vzdělávací práci ohodnoceni ani dostatečně motivováni. Nynější platové podmínky nemotivují mladé učitele k práci ve školství. Vedení škol to přičítají na vrub nedostatku financí. Některé školy mají finance pouze na provozní náklady a na platy zaměstnanců.

Doporučení

Moderní vybavení učeben považují studenti za velký problém dnešního školství. Počítačové vybavení, interaktivní tabule, nové stroje do odborných učeben. To vše by si studenti přáli do svých škol. Větší využití powerpointových nebo authorwerových prezentací při výuce. Authorwer umožňuje i testování žáků. Žáci výborně reagují na interaktivní výuku. V současné době na toto téma je prováděn výzkum na Univerzitě v Hradci Králové. Podle prvních předběžných výsledků si díky testům vytvořených v authorwer zlepšili studenti prospěch až o dva prospěchové stupně.

Žákům v utvrzení znalostí a lepšímu pochopení probíraného učiva napomáhají exkurze ve výrobních podnicích. S tím souvisí vyšší propojenost mezi teoretickou součástí studia a praktickou součástí studia. Škola může navázat spolupráci s výrobními podniky po vzoru fakultních nemocnic, kde by si mohli studenti soustavně prohlubovat své zkušenosti s praxí. Praxe je důležitá i pro zaměstnavatele. Ve většině případů si zaměstnavatel raději vybere uchazeče s praxí než bez ní, proto je i pro studenty výhodou když získají praxi již během studia. I toto by se mohlo považovat za motivaci. Motivace je pro udržení pozornosti žáků důležitá.

Důležitou součástí studia je maturitní zkouška. Jasná pravidla podle, kterých budou studenti maturovat, to je hlavním požadavkem studentů. Státní maturity se neustále odsouvají. Příprava studentů na maturitu je o to obtížnější. Požadavky na maturitu a státní maturitu jsou rozdílné. Studenty oprávněně rozčiluje neustálé přesouvání termínu platnosti zákona o státní maturitě. Nepřípravenost celého systému a silný odpor napříč politickou reprezentací vrhá otázku spuštění státních maturit opět na počátek.

Jedním z motivů proč si studenti vybírají střední školu s maturitou je také možnost snazšího získání zaměstnání.

Dny otevřených dveří jsou významným nástrojem propagace školy. Kvalitně vypracované webové stránky. Zasilání propagačních materiálů na základní školy.

Bylo by zajímavé za další tři roky protestovat ročníky, které v tomto výzkumu vystupují jako první. Pozorování stejných studentů v průběhu několika let.

Seznam literatury

- [1] Horák J.: Škola a hodnotová orientace dětí a mládeže. Liberec, 1997
- [2] Bendl S.: Ukázněná třída aneb Kázeňské minimum pro učitele. Praha, 2005
- [3] Průcha J.: *Moderní pedagogika*. Praha, 2009
- [4] Výrost J., Slaměník I.: Aplikovaná sociální psychologie I. Praha, 1998
- [5] Výrost J., Slaměník I., Komárková R.: Aplikovaná sociální psychologie II. Praha, 2001
- [6] Výrost J., Slaměník I.: Sociální psychologie. Praha, 1997
- [7] <http://cs.wikipedia.org/wiki/Postoj> 9.4.2010
- [8] <http://cs.wikipedia.org/wiki/Hodnoty>
- [9] Kalhous Z., Obst O.: Školní didaktika. Praha, 2002
- [10] Holeček V., Miňhová J., Prunner P.: Psychologie pro právníky. Plzeň 2007
- [11] <http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1zor> 12. 4. 2010

Seznam obrázků

Obrázek 1: Výrost J., Slaměník I.: Sociální psychologie. Praha, 1997

Obrázek 2: Holeček V., Miňhová J., Prunner P.: Psychologie pro právníky. Plzeň 2007

Seznam příloh

Příloha 1

1. Dotazník pro první ročník
2. Dotazník pro čtvrtý ročník

Příloha 2

Desky s vyplněnými dotazníky

Přílohy

Příloha 1:

1. Dotazník pro první ročník

Autor: Bc. Jarmila Hollá

pro 1. ročník

1. Vybírali jste si školu podle místa bydliště?
 1. Ano
 2. Ne
2. Vybrali jste si svou školu ze zájmu o obor?
 1. Ano
 2. Ne, vybrali mi ji rodiče
 3. Ne, neměl(a) jsem jinou možnost
3. Myslíte si, že je výuka na vaší střední škole na vysoké odborné úrovni?
 1. Ano, teorie i praxe jsou dobré
 2. Ne, teorie ani praxe nepovažuji za dobré
 3. Teorie není dobrá, ale praxe ano
 4. Teorie je dobrá, ale praxe ne
 5. Zatím to nedokážu posoudit

Napište, co se vám líbí z praxe a co z teorie.

Napište, co se vám nelíbí z praxe a co z teorie.
4. Považujete praktickou výuku na vaší škole za dostačující? (kvalita, počet hodin)
 1. Ano. Proč?
 2. Ne. Proč?
 3. Zatím nevím
5. Myslíte si, že ve svém profesním životě využijete znalosti, které získáte studiem svého oboru na střední škole?
 1. Ano, chtěl(a) bych pracovat v oboru
 2. Ne, nemám zájem pracovat v oboru
 3. Nejsem rozhodnut(a), pokud budu mít takovou pracovní příležitost

6. Plánujete po složení maturitní zkoušky pokračovat dále ve studiu na vysoké škole?

1. Ano
2. Ne

7. Co očekáváte od maturitní zkoušky

8. Co považujete za nejvyšší úroveň svého vzdělání?

1. Maturita
2. Diplomovaný specialista
3. Bakalář
4. Inženýr, Magistr
5. Rekvalifikační kurz

9. Myslíte si, že díky maturitní zkoušce se lépe uplatníte na trhu práce?

1. Ano
2. Ne
3. Možná

10. Myslíte si, že díky složené maturitní zkoušce budete mít v zaměstnání vyšší plat?

1. Ano
2. Ne

Závěrem Vám děkuji za spolupráci.

2. Dotazník pro čtvrtý ročník

Autor: Bc. Jarmila Hollá

pro 4. Ročník

1. Vybírali jste si školu podle místa bydliště?

1. Ano
2. Ne

2. Vybrali jste si svou školu ze zájmu o obor?

1. Ano
2. Ne, vybrali mi ji rodiče
3. Ne, neměl(a) jsem jinou možnost

3. Splnila se vaše očekávání o studiu na střední škole?

1. Ano
2. Ne
3. Částečně

Pokud jste odpověděli ano, napište v čem-

Pokud jste odpověděli ne, napište v jakých oblastech-

Pokud jste odpověděli částečně, napište, co se vám líbilo a co ne-

4. Myslíte si, že je výuka na vaší střední škole na vysoké odborné úrovni?

1. Ano, teorie i praxe jsou dobré
2. Ne, teorie ani praxe nepovažuji za dobré
3. Teorie není dobrá, ale praxe ano
4. Teorie je dobrá, ale praxe ne

Napište, co se vám líbí z praxe a co z teorie.

Napište, co se vám nelíbí z praxe a co z teorie.

5. Považujete praktickou výuku na vaší škole za dostačující? (kvalita, počet hodin)

1. Ano. Proč?
2. Ne. Proč?

6. Myslíte si, že ve svém profesním životě využijete znalosti, které jste získali studiem svého oboru na střední škole?

1. Ano, chtěl(a) bych pracovat v oboru
2. Ne, nemám zájem pracovat v oboru
3. Nejsem rozhodnut(a), pokud budu mít takovou pracovní příležitost

7. Plánujete po složení maturitní zkoušky pokračovat dále ve studiu na vysoké škole?

1. Ano
2. Ne

8. Co očekáváte od maturitní zkoušky?

9. Co považujete za nejvyšší úroveň svého vzdělání?

1. Maturita
2. Diplomovaný specialista
3. Bakalář
4. Inženýr, Magistr
5. Rekvalifikační kurz

10. Myslíte si, že díky maturitní zkoušce se lépe uplatníte na trhu práce?

1. Ano
2. Ne
3. Možná

11. Myslíte si, že díky složené maturitní zkoušce budete mít v zaměstnání vyšší plat?

1. Ano
2. Ne

Závěrem Vám děkuji za spolupráci.